БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 199 (17.779). • 29 август 1980 йил, жума • Баҳоси 2 тийин.

Совет кишилари қардош Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси ва Қозоғистон Компартиясининг 60 йиллик юбилейини зўр шодиёна билан нишонламоқдалар. Республика пойтахти Олмаота шаҳрида бўлиб ўтаётган тантаналарда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Леонид Ильич Брежнев иштирок этаётир.

САМИМИЙ ҚУТЛОВ

ҚОЗОҒИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА

ҚОЗОҒИСТОН СОВЕТ СОЦИАЛИСТИК РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИГА

ҚОЗОҒИСТОН ССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИГА

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Қозоғистон ССРнинг ишчилари, колхозчилари, зиёлиларини, барча меҳнаткашларини шонли юбилейлар — Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси ва Қозоғистон Коммунистик партияси ташкил этилганлигининг 60 йиллиги билан қизғин ва самимий табриклайдилар.

Улуғ Октябрь социалистик революцияси қозоқ халқининг тақдирини тубдан ўзгартириб юборди, уни социал ва миллий зулмдан озод қилди, давлат, хўжалик ва маданий қурилиш учун кенг имкониятларни вужудга келтирди, янги, бахтли ҳаёт йўлини очиб берди.

Қозоғистон совет халқларининг ягона қардошлик оиласида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси раҳбарлигида чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкасидан яшнаб турган социалистик республикага айланди. Бу республика иқтисодий, социал ва маънавий тараққиётнинг мислсиз юксак чўққиларига эришди. Республика территориясида янги шаҳарлар қад кўтарди, сунъий денгизлар, фан ва маданият, маориф ва соғлиқни сақлашнинг йирик ўчоқлари вужудга келтирилди. Республика ишлаб чиқарувчи кучларини, халқ хўжалигининг барча тармоқларини тез ривожлантиришга эришиб, умумиттифоқ меҳнат тақсимотида катта ўринни эгаллаб турибди.

Ҳозирги Қозоғистон — рангли ва қора металлургиянинг, ёқилғи-энергетика, химия, машинасозлик ва саноат бошқа тармоқларининг муҳим маркази, Манғишлоқ, Қоратов—Жамбул, Павлодар—Экибастуз қудратли индустриал комплекслари қурилиши, кўп тармоқли енгил ва озиқ-овқат саноати макони демакдир.

Қишлоқ ҳаёти таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Илгари кўчманчилар яшаган жойларда замонавий колхоз ва совхозлар, йирик қишлоқ хўжалик бирлашмалари вужудга келтирилди. Қозоғистонни Совет Иттифоқининг асосий ғалла конларидан бирига, мамлакатнинг энг йирик чорвачилик базасига айлантирган қаҳрамонона қўриқ эпопеяси совет кишиларининг сўнмас жасорати, мардлик ва ватанпарварлик, интернационал чиниқиш мактаби бўлиб қолди. Ватан шу беш йилликдагина Қозоғистон деҳқонларидан уч марта миллиард пуддан ортиқ ғалла олди. Республикада қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ихтисослаштириш ва концентрациялаш соҳасида юксак натижаларга эришилди.

Совет Қозоғистони ленинча миллий сиёсатнинг, СССР халқлари дўстлиги ва қардошлиги ғояларининг тантанасини яққол намойиш этмоқда. Бу ерда совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми руҳида, меҳнатсеварлик ва коммунизм ишига садоқат руҳида тарбияланган турли миллат ва элатларнинг авлодлари ўсиб етишди. Қозоғистон меҳнаткашлари совет халқининг меҳнат ва жанговар ғалабалари йилномасига кўпгина шонли саҳифалар битдилар, Улуғ Ватан уруши вақтида душманни тор-мор келтиришда актив қатнашдилар, мамлакатимизда ривожланган социалистик жамиятни барпо этишга салмоқли ҳисса қўшдилар, коммунистик қурилишнинг ҳамма босқичларида юксак онглилик, қаҳрамонлик ва фидокорлик намуналарини кўрсатдилар.

Совет Қозоғистони эришган ана шу муваффақиятларнинг ҳаммаси КПССнинг жанговар ва синалган отрядларидан бири — Қозоғистон Компартиясининг фаолияти билан чамбарчас боғланган. Қозоғистон Компартияси шонли олтмиш йиллик йўлни босиб ўтди. У шу давр мобайнида ҳамиша омманинг сиёсий авангарди ва ташкилотчиси бўлиб келмоқда, оммани марксизм-ленинизм ғояларига садоқат руҳида тарбияламоқда. Республика коммунистлари ва меҳнаткашлари Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXVI съездини муносиб кутиб олиш йўлидаги умумхалқ курашига қўшилиб, партия ва ҳукумат қарорларини амалга ошириш, ўнинчи беш йилликни муваффақиятли тугаллаш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети Қозоғистон ССРнинг ишчилари, колхозчилари ва зиёлилари Коммунистик партия раҳбарлигида экономика ва маданиятни ривожлантиришда янгидан-янги муваффақиятларга эришадилар, Ватан қудратини, Совет Иттифоқи халқларининг дўстлиги ва қардошлигини мустаҳкамлашга, коммунизм қурилиши буюк ишига муносиб ҳисса қўшадилар, деб қатъий ишонч билдирадилар.

Яшасин Қозоғистон Совет Социалистик Республикаси!

Яшасин КПССнинг жанговар отряди — Қозоғистон Коммунистик партияси!

Яшасин мамлакатимизда коммунизм қурилишининг илҳомчиси ва ташкилотчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партияси!

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ	СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИ	СССР МИНИСТРЛАР СОВЕТИ

Суратда: кенгаш пайти. ТАСС махсус мухбирлари **В. Мусаэльян** ва **В. Соболев** телефотоси.

ШИОРИМИЗ—ЮКСАК САМАРАДОРЛИК

ҚОЗОҒИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА КЕНГАШ

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев 28 август куни Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетида кенгаш ўтказди.

Кенгашда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Д. А. Кунаев, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитетининг бўлим мудирлари, республика министрлари, область партия комитетларининг биринчи секретарлари, Қозоғистон халқ депутатлари область Советлари ижроия комитетларининг раислари қатнашдилар.

Кенгаш ишида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитетининг секретари М. С. Горбачев, КПСС Марказий Комитетининг аъзоси, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари З. Н. Нуриев, КПСС Марказий Комитети аъзолигига кандидат, КПСС Марказий Комитети Бош секретарининг ёрдамчиси А. М. Александров, КПСС Марказий Комитети ишлар мудирлигининг ўринбосари М. Е. Могилевец ҳам иштирок этдилар.

Ўртоқ **Д. А. Кунаев** ўз нутқида юксак шараф кўрсатиб, Қозоғистон ССР ва Қозоғистон Компартиясининг шонли 60 йиллигига бағишланган тантаналар қувончини баҳам кўриш учун келган Леонид Ильич Брежневга кенгаш қатнашчилари, Совет Қозоғистонининг барча меҳнатчилари номидан астойдил миннатдорчилик изҳор этди.

Бутун мамлакат учун бўлганидек, Қозоғистон учун ҳам ўнинчи беш йиллик зафарларнинг миқёси жиҳатидан тенгсиздир, деди сўзини давом эттириб у.

Энг олис районларнинг турмуши кўз ўнгимизда янгиланмоқда, бутун воқелигимиз яхшилик сари ўзгармоқда.

Республика коммунистларининг, барча меҳнаткашларининг кайфияти чоғ, улар ғоят ишчан вазиятда яшамоқдалар. КПСС Марказий Комитетининг 1980 йил июнь Пленуми якунлари, ўртоқ Л. И. Брежневнинг шу Пленумдаги доклади бунга кўп жиҳатдан кўмак берди.

Республиканинг кўп тармоқли саноатида, унинг капитал қурилишида, қишлоқ хўжалигида, фан ва маданиятида КПСС XXV съезди ва Қозоғистон Компартиясининг XIV съезди қарорларида белгиланган катта ўзгаришлар содир бўлди.

Умуман республика саноати беш йилликнинг тўрт йилида йиллик топшириқларни ва шу йилнинг саккиз ойлик топшириқларини муваффақиятли уддалади. Шу беш йилликда асосий фондлар қарийб 30 миллиард сўмлик кўпайди. Шу вақт ичида саноатда 300 дан ортиқ янги турдаги машиналар, механизмлар ва приборларни ишлаб чиқариш ўзлаштирилди. Халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқариш анча ривож топди. Ишлаб чиқаришнинг сифат даражаси кўтарилди.

Шу билан бирга саноатнинг айрим корхоналарида ва қурилишларда план бажарилмай қолмоқда. Баъзи тармоқларда фан-техника тараққиётининг ютуқларидан дуруст фойдаланилмаяпти, ишга туширилган қувватлар етарли ўзлаштирилмаяпти, мавжуд камчиликларни, жумладан, планлаштиришдаги номувофиқликларни, моддий-техника таъминотидаги нуқсонларни тугатиш кўп жиҳатдан иттифоқ ташкилотларига боғлиқ.

Д. А. Кунаев капитал қурилиш тўғрисида республика партия ташкилоти доимо ғамхўрлик қилаётганлигини таъкидлаб ўтди. Леонид Ильич, июль ойининг ўрталарида Сиз билан телефон орқали гаплашиб, Сиз капитал қурилишдаги катта камчилик ва нуқсонларга батафсил тўхталганингиздан сўнг, бутун республика партия ташкилотининг куч-ғайратлари билан ишларнинг аҳволини кўп жиҳатдан яхшилаб олишга муваффақ бўлинганини алоҳида уқтириб ўтмоқчиман, деди у.

Д. А. Кунаев қишлоқ хўжалигининг ҳамма тармоқларидаги катта ўзгаришларни қайд этиб ўтди. Қозоғистон тўрт йил мобайнида дон етиштириш планини ошириб бажарди. Йилига ўрта ҳисобда 27,5 миллион тонна, яъни аввалги беш йиллик даражасидан 27 процент кўп дон етиштирилди. Шу йиллар мобайнида давлатга сотилган ғалла ўрта ҳисобда 996,5 миллион пудга етди. Шунинг натижасида давлатга пландан ташқари 235 миллион пуд ёки 3 миллион 854 минг тонна дон сотилди.

Қозоғистоннинг мўл-кўл ғалласи мамлакатимиз учун ҳозир ҳам қандай аҳамиятга эга эканини тўла-тўкис тушуниб турибмиз ва севикли Ватанимизни мўл ғалла билан яна қувонтиришга бутун кучимиз билан интиляпмиз.

Бу йилги ғалла ўрими мураккаб шароитларда ўтмоқда. Ҳамма қийинчиликларга қарамай, республика бу йил 1 миллиард пуд ғалла беради.

Чорвачилик тўғрисида гапирганда Д. А. Кунаев республика партия, совет, хўжалик органлари чорвачиликнинг ем-хашак базасини янада мустаҳкамлаш негизида уни кескин юксалтириш учун зарур тадбирларни кўраётганликларини таъкидлаб ўтди. Сўнгра у республика халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида — алоқа, фан ва маданият, соғлиқни сақлаш, савдо, маиший хизмат муассасалари ишидаги бир талай ижобий силжишларни қайд этди.

Бутун мамлакатдаги сингари республикада ҳам меҳнаткашларнинг моддий фаровонлигини янада ошириш программаси муваффақиятли бажарилмоқда.

Қозоғистон партия ташкилоти республика юбилейидан меҳнаткашларни энг муҳим воқеага, КПССнинг бўлажак XXVI съездига янада актив тайёргарлик кўришга сафарбар қилиш учун фойдаланмоқда. Ҳозир бошланғич партия ташкилотларида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўтмоқда. Тез орада район, шаҳар ва область партия конференциялари бошланади. Ўртоқ Л. И. Брежневнинг КПСС Марказий Комитети 1980 йил июнь Пленумида берган кўрсатмаларига мувофиқ ҳисобот-сайлов кампанияси қилинган ишни чуқур таҳлил этиш, камчиликларни танқид қилиш ва тугатиш вазиятида ўтмоқда.

Республикада партия XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун бошланган социалистик мусобақа кенг қулоч ёзди. Қозоғистон меҳнаткашлари бу съездни хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларида, ижтимоий ҳаётда янги меҳнат ютуқлари билан нишонлашга бел боғлаганлар.

Сўнгра кенгаш қатнашчилари самимий кутиб олган ўртоқ Л. И. Брежнев нутқ сўзлади.

Ўртоқ Л. И. БРЕЖНЕВ нутқи

Леонид Ильич Брежнев КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоларидан кенгаш қатнашчиларига салом ва табриклар топширди.

Сўнгра у бундай деди:

Биз сизлар билан шу ерда сўнгги бор 1976 йил сентябрида учрашган эдик. Ўшанда ўнинчи беш йиллик эндигина бошланган эди. Ҳозир эса беш йиллик тугай деб қолди. Уни муносиб тугаллаш ва келажак ҳақида ўйлаш пайти келди.

КПСС Марказий Комитетининг фикрича, Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети, унинг бюроси, республикадаги область партия комитетлари иқтисодий ва социал ривожланиш планларимизни рўёбга чиқариш соҳасида кўп ва самарали ишламоқдалар. Кейинги йилларда сизлар саноатни, қишлоқ хўжалигини, шаҳар ва қишлоқдаги капитал қурилишни ривожлантириш, халқ истеъмол қиладиган моллар ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан кўп иш қилдингиз.

Мен ўртоқ Кунаевнинг ахборотини мароқ билан тингладим. Бу ерда айтилган гаплар менинг бутун халқимиз қатори республика меҳнаткашлари ҳам партия XXVI съездини муносиб натижалар билан кутиб олишига бўлган ишончимни мустаҳкамлади.

Бунинг учун яхши меҳнат қилиш лозимлиги табиий.

Бу йил ҳам давлатга бир миллиард пуд ғалла бериш — энг зарур вазифадир. Сизлар ўз имкониятларингизни жиддий равишда ҳисобга олиб, бу мажбуриятни комил ишонч билан олаётганингизни кўриб турибман. Бу хабарни бутун совет халқи зўр мамнуният билан кутиб олишига ҳозирнинг ўзидаёқ аминман. Қабул қилинган мажбуриятни шараф билан бажаришингизга тилакдошман.

Учрашувимиздан фойдаланиб, сизларнинг диққат-эътиборингизни баъзи бир конкрет ишлар ва проблемаларга қаратиб ўтмоқчиман.

Аввало қишлоқ хўжалиги тўғрисида гапирмоқчиман. Биз озиқ-овқат проблемасини ҳал этиш учун янада қатъият билан ишлашимиз лозим. Биринчи галда гап дон тўғрисида боради. Ўйлайманки, Қозоғистон бу соҳада ўзининг янги фикрини айтади.

Сиз билан биз нормага айлантиришни мўлжаллаган бир миллиард пудлик марра ўзлаштирилди, деса бўлади. Шу беш йилликда уч йилдан бери сизлар давлатга бир миллиард пуд ва ундан ҳам ошириб дон беряпсизлар. Чамаси, энди янги марраларга чиқмоқ керак.

1976 йилда сизлар давлатга 1 миллиард 200 миллион пуд, бултур 1 миллиард 262 миллион пуд дон топширдингиз. Республика колхоз ва совхозларига техника ҳамда ўғит етказиб бериш йил сайин ортмоқда.

Яқинда биз сизларнинг илтимосингизга биноан Қозоғистондаги шўрхок ерларни ўзлаштиришни муҳокама қилиб, қарор қабул қилдик. Яқин йиллар мобайнида сизлар 2 миллион гектардан зиёд мана шундай ерларни экинзорга айлантира оласизлар. Сизларда шоли ва маккажўхори дони етиштиришни кўпайтириш имкониятлари бор. Республикангизда деҳқончилик тажрибаси ортди.

Шу сабабли одатдаги ўртача йилда давлатга камида 1 миллиард пуд дон топшириш маррасида мустаҳкамланиб олиш мутлақо реал вазифа бўлиб қолмоқда. Қулай келган йилларда эса бундан ҳам кўра кўпроқ товар дон етиштириш мумкин бўлади.

Ўртоқлар, сизларни дон етиштириш ва давлатга сотишни янада кўпайтириш соҳасидаги актив ишни кучайтиришга чақираман.

Иккинчи масала — чорвачилик тўғрисида. Бу йил сизлар гўшт, сут, тухум ва жун етиштиришни кўпайтиришга эришганлигингиз ва мана шу маҳсулотларнинг ҳаммаси юзасидан белгиланган ярим йиллик планни ошириб бажарганлигингиз жуда яхши.

Шундай бўлса ҳам бу тармоқнинг ишлари билан кўпроқ шуғулланиш зарур. Энди Қозоғистон чорвачиликни тезроқ ривожлантириши мумкин. Гўшт етиштиришни кўпайтириш зарурлигини алоҳида таъкидлайман.

Кейинги тўрт йил мобайнида сизларда давлатга топшириладиган чорва вазни 62 килограмм ошди. Ҳозир республикада чорва вазни 400 килограммдан ошириб топширилмоқда. Бу — чакки эмас. Аммо Қозоғистон учун бу озлик қилади демоқчиман. Ҳозирнинг ўзидаёқ сизларнинг кўпгина хўжаликларингиз янада юксак кўрсаткичларга эришмоқда.

Кустанай областида ўтган йили умуман давлатга чорва молларнинг вазни 438 килограммга етказиб топширилган бўлса, Павлодар областида атиги 374 килограммга етказилмоқда. Кўриб турибсизларки, ҳар бош чорва мол ҳисобига салкам 60 килограмм гўшт бой берилмоқда.

Илгариги учрашувларимизда уқтириб ўтганимиздек, қўйчилик катта резервдир. Бундан бир йил муқаддам КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети сизларнинг таклифларингизни кўриб чиқиб, «Қозоғистон ССРда қўйчиликни ривожлантириш тадбирлари тўғрисида» махсус қарор қабул қилдилар. Республикага зарур капитал маблағ ва моддий ресурслар ажратиб берилди, бошқа ёрдам кўрсатилди. Биз қўйлар туёғини 50 миллион бошга етказиш юзасидан сизларнинг олдингизга қўйилган вазифа муваффақиятли бажарилишига умид қиламиз.

Чорвачиликнинг сифат кўрсаткичларига кўпроқ эътибор бериш керак, албатта. Баъзи бир ходимлар чорванинг паст маҳсулдорлигига, подани урчитиб кўпайтиришдаги ғайри нормал аҳволга кўникиб қолганга ўхшайдилар.

Чорва молларни болалатиш кўрсаткичи пастлигини назарда тутяпман: сизларда ҳар юз бош сигирдан 60—65 тадан бузоқ, ҳар юз бош совлиқдан 80—90 тадан қўзи олинмоқда. Кўрсаткичлари бундан ҳам пастроқ областлар бор. Бундан колхоз ва совхозлар, қолаверса давлат ҳам нақадар катта зарар кўраётганини исботлашнинг ҳожати йўқ, деб ўйлайман.

Ўтмишни эсга олайлик — сигирдан бузоқ олинмаса, деҳқон учун катта кулфат ва даҳшатли зарба бўлар эди. Бу ишни келгусида шундай аҳволда қолдириб бўлмайди. Мутахассислар ва чорвадорлар билан яхши иш олиб бориш, аҳволни тузатиш керак.

Саноатга доир баъзи мулоҳазалар. Сизларда техника тараққиётини белгиловчи тармоқлар илдам суръатлар билан ривожланаётганлиги қувончлидир. Қозоғистондан ташқарида ҳам аҳамиятли бўлган янгидан янги объектлар ишга туширилмоқда. Экибастуз 1-ГРЭСидаги 500 минг киловатт қувватли биринчи энергетика блоки ҳам, дунёдаги энг катта «Богатырь» кўмир разрезидаги, Соколов-Сарбай ва Дон консаралаш комбинатларидаги, Ермаков ва Актюбинск ферросплав заводларидаги янги қувватлар ҳамда бошқа объектлар ҳам ана шулар жумласига киради. Шу билан бирга кўп миқдорда уй-жой ва маданий-маиший қурилиш олиб борилаётганлиги ҳам яхши.

Қозоғистон мамлакат рангли металлургиясининг энг муҳим базаларидан бири бўлиб қолди. Бу ерда биз ишлаб чиқарилаётган жами миснинг 30 процентини, рухнинг 50 процентини, қўрғошиннинг 70 процентдан кўпроғини оляпмиз. Аммо бу соҳадаги ишингизда ҳам жиддий нуқсонлар бор. Уларнинг баъзиларини айтиб ўтаман.

Мис ва қўрғошин-рух рудалари қазиб оладиган қувватларни ишга тушириш юзасидан 1976—1979 йиллар учун белгиланган топшириқлар атиги 86 процент бажарилди. Қозоғистон Компартияси Марказий Комитети капитал қурилишдаги ишларнинг аҳволини яхшилаш тадбирларини кўраётганлиги бизга маълум. Шу масала юзасидан мен республика раҳбарлари билан гаплашдим. Шуни айтиш керакки, бу йил иш бир мунча яхшилана бошлади. Умуман бу ишда чамаси менинг республикалар Компартиялари Марказий Комитетлари ва область комитетларининг секретарлари билан капитал қурилишдаги камчиликлар хусусида телефон орқали гаплашувларим ҳам ўз ролини ўйнади.

Бироқ рангли металлургия корхоналари қурилишидаги танглик давом этмоқда. Шу йилнинг етти ойи мобайнида 24 миллион сўмга яқин капитал маблағ ўзлаштирилмай қолди. Мис рудаси қазиб олиш қувватларини ишга тушириш плани эса шу давр ичида атиги 25 процент бажарилди. Бунга тоқат қилиб бўладими, ўртоқлар! Атиги 25 процент! Амалда ишни эндигина бошлашяпти.

КПСС Марказий Комитети билан СССР Министрлар Совети қурилишни жадаллаштириш мақсадида Қозоғистон рангли металлургиясининг энг муҳим қурилишларига 7 та ҳарбий-қурилиш отрядини юборишга қарор қилдилар. Ана шу қўшимча кучлардан энг кўп самара билан фойдаланиш тўғрисида ғамхўрлик қилинглар, ўртоқлар.

(Давоми иккинчи бетда).

ГУЛЛАР ҚЎЙИЛДИ

ОЛМАОТА, 28 август. (ТАСС махсус мухбири). Қозоғистон пойтахти марказида Коммунистик партия асосчиси, Совет давлатини барпо этган В. И. Лениннинг улуғвор ҳайкали қад кўтариб турибди.

КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев бугун шу ерда бўлди. В. В. Гришин, Д. А. Кунаев, Г. В. Романов, В. В. Шчербицкий, Г. А. Алиев, М. С. Горбачев, П. М. Машеров, Ш. Р. Рашидов, М. С. Соломенцев, Э. А. Шеварднадзе ўртоқлар, иттифоқдош республикалар Компартиялари Марказий Комитетларининг биринчи секретарлари, Қозоғистон Компартияси ва ҳукуматининг раҳбарлари, Қозоғистон ССР ва Қозоғистон Компартиясининг 60 йиллигига бағишлаб ўтказиладиган юбилей мажлисининг бошқа қатнашчилари ўртоқ Л. И. Брежнев билан бирга бўлдилар.

Ўртоқ Л. И. Брежнев ҳайкал пойига гуллар қўйди. Юбилей мажлисининг қатнашчилари ҳам гуллар қўйдилар.

Улар улуғ йўлбошчи хотирасини бир дақиқа сукут сақлаб ҳурмат билан эсга олдилар.

Сўнгра Л. И. Брежнев ва бошқа ўртоқлар Улуғ Ватан уруши йилларида социалистик Ватан пойтахти — Москвани қаҳрамонона ҳимоя қилган турли миллатларга мансуб совет жангчилари хотирасига бунёд этилган шон-шуҳрат мемориалини бориб кўрдилар. Улар мемориал ёнига гуллар қўйдилар.

Гуллар қўйиш вақтида фахрий қоровул саф тортиб турди.

ҚОЗОҒИСТОН ССР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИНИ БОРИБ КЎРДИЛАР

ОЛМАОТА, 28 август. (ТАСС махсус мухбири). Қозоғистон ССР ва Қозоғистон Компартиясининг 60 йиллиги муносабати билан ўтказиладиган тантаналарда қатнашмоқ учун Олмаотага келган Москва, Ленинград, иттифоқдош республикалар ва бир қанча автоном республикаларининг делегациялари бугун шаҳардаги саноат корхоналарига бордилар, республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида бўлдилар.

Меҳмонлар халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг бош павильонида «СССР — бизнинг Ватанимиз» ва «Қозоғистон ССР — 60 ёшда» деб аталган кўргазмаларни томоша қилдилар. Улар чорвачилик павильонида қорамол, от ва қўйларнинг Қозоғистонда вужудга келтирилган истиқболли зотларини кўздан кечирдилар.

ҚОЗОҒИСТОН: ҚАҲРАМОНОНА 60 ЙИЛ

Қозоғистоннинг чексиз майдонларида замонавий саноат ва қишлоқ хўжалик гигантлари, ўзининг мактаблари, касалхоналари, маданий марказлари бўлган обод шаҳарлар ва қишлоқлар қад кўтарди. Олтой тоғларидан Каспийгача бўлган кенг ерларда янги бахтли ҳаёт булоқдек жўш урмоқда.

Бузилмас қардошлик алоқалари, тарихий йўлнинг бирлиги, манфаатлар ва мақсадларнинг муштараклиги билан бирлашган барча совет кишилари Қозоғистон меҳнаткашларининг муваффақиятлари билан фахрланмоқдалар. Бу — синфдош, тақдирдош қардошларнинг, ўзларининг бутун умрларини бағишлаб биргаликда коммунизм қураётган қардошларнинг фахри. Бу — ўртоғининг тақдирига биргаликда жон куйдирган ва ўз навбатида шу ўртоқлик туфайли бойиб камолга етган одамларнинг фахри.

«Қуш қаноти билан, одам дўстлари билан кучли» дейилади қозоқ мақолида. Совет воқелиги шароитида бу сўзлар чуқур маъно, катта мазмун касб этди.

Л. И. БРЕЖНЕВ.

Олмаота ип газлама комбинатида республикада тўқилаётган жами газламанинг 70 проценти тайёрланади. Суратда: корхона йигириш цехида.

ҚАДИМИЙ КАСБ ЯНГИ ТУС ОЛМОҚДА

Саксон яшар, аммо ҳали бақувват оқсоқол кабинетимга кириб келиб, қўлимни қисдию, тўлқинланиб бундай деди: «Ҳозирги ёшларимизга қаранг-а, шунақаям чиройли терилар олишибдики, кўриб ҳайрон қоласан киши: олтин ранг, мовий ранг, кумуш ранг терилар-а. Буларнинг барчаси янги хўжаликларда олинибди, тағин!»

Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Жазилбек Қувонишбоевни бутун республика танийди. Ёш чорвадорлар унинг номидаги соврин учун мусобақалашмоқдалар. Аммо ветеран кўпроқ ўз хизматларидан эмас, кексалик гаштини суриш учун кетаётиб, ўз тажрибаларини ўрганган кишиларнинг муваффақиятларидан фахрланади.

Замонамизнинг кўлами ва имкониятлари билан шижоат кўрсатаётган, ўй-фикр юртаётган чорвадорлар янги авлоди ана шундай мураббийлар билан ҳамкорликда қадимий касб тўғрисидаги тушунчани тубдан ўзгартиришга қарор қилди.

Илгари ўн чўпон зўрға уддалаган кўп минг қўйли отарни эндиликда икки-уч механизатор бемалол бошқаряпти. Яккам-дуккам ўтловлар ўрнида катта-катта чорвачилик комплекслари қад кўтармоқда. Бундай комплексларда кучбилим сарфлаш, қобилиятни кўрсатиш учун имкониятлар кўп. Ёшлар республика комсомол ташкилоти оталиққа олган қўйчилик соҳасига зўр иштиёқ билан бормоқдалар. Ўнинчи беш йилликнинг тўрт йилида мактаблар ва қишлоқ ҳунар-техника билим юртларини битириб чиққан 35 мингдан кўп киши шу соҳага комсомол комитетларининг йўлланмаларини олди.

Қўйчиликнинг самарадорлиги доимо ўсиб бормоқда. Шу йил республиканинг бутун тарихида энг кўп қўзи олинди. Ёшлар ветеранлар билан бирга янги марралар сари бормоқдалар.

К. СУЛТОНОВ,
Қозоғистон ЛКСМ Марказий Комитетининг биринчи секретари.

(ТАСС).

КАТТА ЗАФАРЛАР ДАВРИ

С. Н. ИМАШЕВ,
Қозоғистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси

Кўп миллатли Совет Қозоғистонининг меҳнаткашлари Қозоғистон ССР билан Қозоғистон Компартияси ташкил этилган куннинг 60 йиллигини ленинча миллий сиёсатнинг катта порлоқ байрами сифатида нишонламоқдалар. Бу тантаналар бутун совет халқи КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олишга ҳозирлик кўраётган бир шароитда ўтаётганлиги шу воқеага алоҳида файз бахш этмоқда.

1920 йил 26 август куни Бутунроссия Марказий Ижроия комитети билан РСФСР Халқ Комиссарлари Советининг Қозоғистон Автоном Совет Социалистик Республикасини ташкил этиш тўғрисидаги В. И. Ленин билан М. И. Калинин имзолаган декрети эълон қилинган эди. Бу шонли сана тарихга Совет Қозоғистонининг туғилган куни бўлиб кирди.

В. И. Ленин Қозоғистон совет давлатчилигини вужудга келтириш, ундаги иқтисодий ва маданий қурилиш тўғрисида доим ғамхўрлик қилди. Қозоғистон саноат корхоналарининг национализация қилиниши, бу корхоналарнинг қайта тикланиши, дастлабки қишлоқ хўжалик коммуналарининг вужудга келиши, темир йўлларнинг қурилиши, табиий бойликларни илмий ўрганиш бошланганлиги ҳамда республикани барпо этиш ва ривожлантиришга оид бошқа кўпгина масалалар В. И. Лениннинг номи билан боғланган.

Партия Марказий Комитети билан Совет ҳукуматининг доимий ғамхўрлиги, улуғ рус халқининг ва бошқа қардош халқларнинг беғараз ёрдами туфайли Қозоғистон тарихан қисқа муддатда чор Россиясининг қолоқ чекка ўлкасидан қудратли индустрияга, механизациялашган йирик қишлоқ хўжалигига, илғор фан ва маданиятга эга бўлган Совет Социалистик Республикасига айланди.

Улуғ Октябрь қозоқ халқини асрий зулмдан халос қилиб, уни социал-иқтисодий ривожланишнинг кенг йўлига олиб чиқди. Совет ҳокимияти ғалаба қозонгач, қадимий ўлканинг янги тарихи бошланди. Республика партия ташкилотлари ва Советлари КПСС Марказий Комитети раҳбарлигида Лениннинг социализм қуриш планини амалга ошириш учун изчиллик билан курашдилар.

«Қозоғистон ҳозирги кунда, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев, — Совет Иттифоқининг асосий ғалла конларидан бири, мамлакатнинг энг йирик чорвачилик базасидир. Ҳозирги кунда Қозоғистонда неча юзлаб замонавий саноат корхоналари ишлаб турибди. Бу корхоналар мамлакатнинг иқтисодий тараққиётига катта ҳисса қўшмоқда. Қозоғистонда минг-минглаб олимлар ва маданият арбоблари бор. Бутун совет халқи уларнинг ижодини муносиб тақдирламоқда».

Бошқа қардош республикаларда бўлгани каби Қозоғистонда ҳам олтмиш йил мобайнида бўлиб ўтган воқеаларни ҳақли равишда «мўъжиза» деб атамоқдалар. Аммо бу мўъжиза — Совет ҳокимияти учун, мамлакатимизда қарор топган халқлар дўстлиги ва қардошлиги муносабатлари учун табиий бир ҳодисадир. СССР халқлари буюк бирлигининг самаралари, интернационализмнинг ҳаётбахш, ўзгартирувчилик кучи Қозоғистон ССР иқтисодий ва социал ривожининг ҳамма соҳаларида яққол кўриниб турибди.

Совет Қозоғистони ўзининг 60 йиллиги нишонланаётган йилда бутун революциядан олдинги Россияда ишлаб чиқарилганига нисбатан беш баравар кўп саноат маҳсулоти ишлаб чиқармоқда. Республика мана шу кўрсаткич жиҳатидан, шунингдек аҳоли жон бошига электр энергия ҳосил қилиш, бошқа кўпгина кўрсаткичлар жиҳатидан мамлакатда етакчи ўринлардан бирида турибди.

Партиянинг аграр сиёсатини амалга оширишда катта муваффақиятларга эришилди. Қўриқ қаҳрамонномаси партия билан халқнинг ажойиб зафарлари йилномасига зарҳал саҳифа бўлиб кирди.

Қўриқ ерлар қисқа муддатда ўзлаштирилиши натижасида мамлакатда илгари ҳувиллаб ётган 41.8 миллион гектар ҳосилдор ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилди. Шу ерларнинг 25.4 миллион гектари бизнинг республикамизда ўзлаштирилди. Шудгор қилинган ҳар бир гектарда, қўриқ ғаллазорининг ҳар бир бўлиқ бошоғида барча қардош республикаларнинг, бутун совет халқининг улуши бор.

Қозоғистон қўриғи йил сайин тобора мўл ҳосил бермоқда. Кейинги тўрт йилнинг ўзида республика деҳқонлари давлатга уч марта бир миллиард пуддан ғалла топширдилар.

Хўжаликларда чорва туёғи ва паррандалар муттасил ортмоқда, чорвачилик маҳсулоти етиштириш кўпаймоқда. Республика қўйчивонлари бу йил биринчи марта 17 миллион бош қўзи олдилар.

Бутуниттифоқ социалистик мусобақасида эришган юксак натижалари ва 1979 йилги иқтисодий ҳамда социал ривожланиш планини муваффақиятли бажарганлиги учун Қозоғистон ССРга КПСС Марказий Комитети, СССР Министрлар Совети, ВЦСПС ва ВЛКСМ Марказий Комитетининг кўчма Қизил байроғи берилди.

Барча қардош республикаларда бўлгани каби Қозоғистон ССРда ҳам Совет ҳокимияти дастлабки йиллардаёқ «маданиятни ғоят юксалтириш» кераклиги тўғрисида В. И. Ленин қўйган вазифа муваффақиятли ҳал этилди. Революциядан олдин Қозоғистон чор Россиясининг маданий жиҳатдан энг қолоқ чекка ўлкалари жумласига кирарди.

Эндиликда Қозоғистонда Фанлар академияси, 55 та олий ўқув юрти, 230 тадан кўпроқ ўрта махсус ўқув юрти ишлаб турибди. Адабиёт, миллий опера ва хореография, драма санъати ва кинематография, сураткашлик ва ҳайкалтарошлик ҳар томонлама ривож топди.

Бугун совет халқи билан биргаликда Қозоғистон меҳнаткашлари ҳам партиянинг ички ва ташқи сиёсатини, КПСС Марказий Комитети, Совет ҳукумати, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневнинг собитқадам ва самарали фаолиятини якдиллик билан маъқуллаб, қўллаб-қувватламоқдалар.

КПСС Марказий Комитетининг «КПСС XXVI съездини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақа ўтказиш тўғрисида»ги қарори барча меҳнат коллективларида астойдил маъқуллаб кутиб олинди.

Республика меҳнаткашлари олдида бунёдкорлик меҳнатининг янги уфқлари очилмоқда. Республика меҳнаткашлари совет халқи билан биргаликда Қозоғистон ССР ва Қозоғистон Компартиясининг 60 йиллигини жонажон Коммунистик партия теварагида маҳкам жипслашиб, эртанги кун коммунистик бунёдкорликда янги ажойиб муваффақиятларга олиб боришига ишонган ҳолда нишонламоқдалар. (ТАСС).

ҚЎРҒОШИН ВА ГУЛ

Асаларилар шира йиққали... В. И. Ленин номли Уст-Каменогорск қўрғошин-рух комбинати сари уча бошлади. Оташ ва паға-паға газ суронида металл пайдо бўладиган цехлар ёнида гулзор бор.

Гулпушталарда қўконгул, чиннигул, георгин, сафсаргул каби ранго-ранг гулларни кўрасиз. Улар билан ёнма-ён Осиё, Африка, Европа ва Америкадан келтирилган 200 хил ўсимлик барқ уриб ўсмоқда.

Атроф муҳитни муҳофаза қилиш бўлими мураккаб система ва комплексларни ишлатиш юмушларининг ҳаммасини ўз зиммасига олди. Унинг ходимлари бир суткада бир неча марта сув ва ҳавони анализ қилиб турадилар. Ҳамма цех ва участкалар уларнинг тавсияларини сўзсиз бажарадилар, технологик ускуна ишига зарур тузатишлар киритилади.

Қатъий контроль қилиб туриш—гулларнинг ҳамиша металлургларга ҳамроҳ бўлиши гаровидир. Шу гуллар ўз навбатида металлурглар меҳнатининг юксак маданиятидан далолат беради. Комбинат маҳсулот турларидан бири Лондондаги рангли металлар биржасида сифат эталони деб эътироф этилганлиги ҳам бежиз эмас.

Қозоғистон рангли металлургиясининг бошқа кўпгина комбинатлари табиатнинг ҳақиқий дўстлари бўлиб қолди. Ҳозир Балхаш ва Жезқазған корхоналарининг саноат майдонларини ям-яшил дов-дарахтлар соя-салқин қилиб турибди. Ҳолбуки яқиндагина бу ерларда гиёҳ ҳам ўсмасди. Майдон осмонидан кабутар ва қалдирғочлар аримайди.

В. ИВАНОВ.

УСТЬ-КАМЕНОГОРСК.

(ТАСС).

ВАТАН

Қайрат ЖУМАҒАЛИЕВ.

Она-Ватан! Қондош, ягона диёр,
Куч-илҳом манбаи, шуҳрат маскани.
Мурувватли бағринг мунча улуғвор,
Онгимни пешлайман идрок этгани.

Ота-боболардан қолган боғларни
Ёдгор деб бахш этдинг менга ҳур Ватан.
Икки торли дўмбирадан таралаётган
Қадимий куйларга бермоқдаман тан.

Энг оғир кунларда сен бердинг мадад,
Овунтира олдинг ғамгин дамларда.
Елда чайқалувчи буғдойзор мисол,
Умидлар уйғотдинг сен одамларда.

Давр шамоллари оқдир, қорадир,
Куйлайман барини қувончга тўлиб.
Чунки таралади уларда Сырдай
Ўт-ўланинг ҳиди муаттар бўлиб.

Фарзандинг сен каби бақувват, мағрур,
Озодлик қонуни — муқаддас менга.
Содиқман тарихга, бурчга, дўстларга,
Садоқатим чексиз халқимга, сенга!

ҚАРДОШЛИК ХИЁБОНЛАРИ

Манғишлоқ ярим оролидаги чоғроқ Форт-Шевченко шаҳарчасида Шевченко номидаги боғ энг эътиборли жой ҳисобланади. Тошлоқ чўл чеккасида яшил оролча пайдо бўлишига улуғ украин шоири сабаб бўлган.

Уни сургунга юборишаётганида Гурьевдан чиқаётиб кимдир тушириб қолдирган тол новдасини топиб олган. Шоир шу тол ниҳолини қандай ардоқлаганлигини кўрганларнинг ҳикоялари оғиздан-оғизга, авлоддан-авлодга ўтиб бизгача етиб келган.

Бу новда жазирамадан қақраган ерда илдиз отиб кўкариб кетган. Тез орада унинг ёнида ўнлаб бошқа тол туплари пайдо бўлган. Уларни қўбизчидан ўрнак олиб маҳаллий чорвадорлар ўтқазганлар. Илгари дарахт қандай ўстирилиши тўғрисида уларнинг ҳатто тасаввурлари ҳам бўлмаган.

Шундай қилиб, боғ ўсиб, барқ ура борди. Совет ҳокимиятининг дастлабки йилларидаёқ у Т. Г. Шевченко музейи сингари давлат муҳофазасига олинди. Йиғинлардан бирида янги ишни бошқалардан яхшироқ ўзлаштирган собиқ батрак Сатангул Тожиевга дарахтлар парваришини ишониб топширишга қарор қилинди.

Толмас меҳнаткашнинг узоқ умри шу тераклар, заранглар, қайрағоч ва толлар орасида ўтди. Оқсоқолнинг парвариши ва ҳаракатлари туфайли боғда янги соя-салқин хиёбонлар пайдо бўлди. Кекса дарахт ҳамон яшамоқда: уни ҳамма ҳурмат қилиб Тарастол дейди.

Украин халқининг буюк фарзанди номидаги индустриал марказни кўкаламзорлаштиришда орттирилган тажрибалар қўл келди. Манғишлоққа биринчилар қаторида келганлар бир халтадан унумдор тупроқ ҳам келтиришди. Ҳашар кунлари улар Шевченко шаҳри тошлоқ заминида чуқурчалар ўйиб ҳалиги тупроқларни солишди. Кўчатлар эса вакиллари чўлнинг табиий бойликларини ўзлаштиришда қатнашган шаҳарлар ва қишлоқлардан келтирилди.

Энди шаҳарнинг ўз питомниги бор. У боғлар, хиёбонлар ва кўчаларни, боғдорчилик ширкати участкаларини кўчатлар билан бемалол таъминлаб турибди. Қозоғистон ССР ва Қозоғистон Компартиясининг юбилейига бир ярим милионтадан кўп дов-дарахт ва гул кўчатлари етиштирилди. Шевченко шаҳрида яшовчи ҳар бир киши уни безашни ўзининг бурчи деб ҳисоблайди. Қозоғистон ССР Фанлар академияси маҳаллий ботаника боғининг мутахассислари бу ишда уларга кўмак беряптилар.

Шаҳарнинг яшил либосини Манғишлоқ мўъжизаси деб аташди. Дов-дарахтлар микроиқлимга ҳам самарали таъсир кўрсатди: бу ерда кўпдан бери яшаётганларнинг фикрича, шаҳарда ёз бирмунча салқин бўлиб қолган.

Л. РЕЗНИКОВ,
ТАСС мухбири.
Манғишлоқ области.

ШИОРИМИЗ—ЮКСАК САМАРАДОРЛИК

(Боши биринчи бетда)

Қора металлургияга келганда, бу соҳада Қарағанда комбинатида йилига 375 минг тонна оқ тунука берадиган цех қурилиши тезроқ тугалланиши жуда муҳимдир. Шунда мамлакатда тунука ишлаб чиқариш бир ярим баравар кўпаяди. Жумладан, консерва саноатимизнинг ишлаши учун бу жуда зарур.

Кўмир саноати сизлардаги муҳим соҳа ҳисобланади. Бултур Қозоғистон 106 миллион тонна кўмир берди. Бу революциядан олдин бутун Россия қазиб чиқарган кўмирдан салкам 4 баравар кўпдир. Экибастуз ёқилғи-энергетика комплекси бу соҳанинг бош объектидир. Вазифа шу районда кўмир қазиб олишни кўпайтириб, яқин йиллар ичида 170 миллион тонналик даражага чиқиб олишдан иборатдир. 5 та йирик иссиқлик электр станцияси қуриш ҳам лозим. Бу районда уй-жой қурилишини жадаллаштиришни ҳам унутиб бўлмайди, албатта.

Сизлардаги химия саноатида битмай қолган қурилиш ҳажми жуда катта. Агар чора кўрилмаса, унинг ҳажми йил охирига борганда тахминан 550 миллион сўмликка етади. Бу йиллик капитал маблағ планидан 1,8 баравар кўпдир. Яхши эмас, ўртоқлар, хулоса чиқариб олишларингизни сўрайман.

Қозоғистон ССРда фосфор саноатини ривожлантиришга доир қўшимча тадбирлар тўғрисида партия билан ҳукумат чиқарган қарорнинг бажарилишини таъминлаш — сизлар учун катта партия ва давлат аҳамиятига молик ишдир. Мамлакат қишлоқ хўжалиги, хусусан республикангизнинг қишлоқ хўжалиги айни фосфорли ўғитларга жуда муҳтож бўлиб турибди.

Хуллас, ўртоқлар, ишлар ва жуда зарур ишлар кўп. Йил охиригача ишга тушириладиган объектларни ўз вақтида битказиш, чала қолган қурилиш ва ўрнатилмаган асбоб-ускуналар ҳажмини камайтириш учун яна кўп иш қилиш мумкин. Бу эса янги беш йилликнинг яхши бошланишини таъминлайди.

Буларнинг ҳаммаси —оддий вазифалар эмас, албатта. Уларни ҳал қилиш учун миллион-миллион кишиларнинг куч-ғайратларини ишга солиш керак десак муболаға қилмаган бўламиз.

Бу вазифаларни қандай қилиб яхшироқ бажарса бўлади? Бу ўринда катта сир йўқ, деб ўйлайман. Биз бунинг йўлини биламиз, бу йўл кўп йиллик тажрибада текширилган. У ҳам бўлса омма орасидаги ташкилотчилик ва сиёсий ишни яхшилашдир.

Вазифа ҳозир мамлакатда партия XXVI съезди арафасида ишчилар, колхозчилар, зиёлиларнинг ватанпарварлик жўшқинлигидан ғоят самарали фойдаланишдан иборат. Ички резервлардан яхшироқ фойдаланишга қаратилган жамики янгиликларни актив қўллаб-қувватлаш керак. Энг муҳим иш шундан иборат.

Сизларга маълумки, кейинги вақтларда КПСС Марказий Комитети ижрони назорат қилиш ва текширишни кучайтириш билан боғлиқ бўлган бир қанча масалаларни кўриб чиқди. Бунга биз ғоят муҳим аҳамият бермоқдамиз. Биз белгиланган топшириқларнинг бажарилиши, давлат интизомига қатъий риоя қилиниши учун партиявий талабчанликни оширишимиз лозим. Бу ишни то министрликларгача бўлган ҳамма поғоналарда, барча эшелонларда амалга ошириш керак. Ишимизнинг ҳамма участкаларида юксак уюшқоқлик, сафарбарлик, ҳар жиҳатдан интизом бўлиши лозим.

Партиядаги ҳозирги ҳисобот-сайлов кампанияси ташкилотчилик ва сиёсий ишни такомиллаштиришга хизмат қилиши керак. Бу кампанияга моҳирона раҳбарлик қилинса, партия йиғилишлари ва конференцияларининг юксак савияда ўтиши таъминланса, улар хўжалик ва маданий қурилишнинг ҳамма соҳаларидаги ишни янада яхшилашнинг қудратли омили бўлади.

Ҳисобот ва сайлов давомида партия ташкилотларининг раҳбар органлари тузилиши керак. XI беш йиллик топшириқларининг бажарилишини таъминлаш ишнинг асосий оғирлиги уларнинг зиммасига тушади. Бу органларнинг составига энг обрўли, сиёсий жиҳатдан етук ва ташаббускор коммунистларни кўтариш нақадар муҳимлигини тушунтириб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак.

Қозоғистон Компартияси сафларида 700 минг коммунист бор. Унинг кадрлари яхши, йирик хўжалик-сиёсий вазифаларни ҳал этишда қимматли тажриба орттирган. Аминманки, сизлар ҳозир республика олдида турган вазифаларни ҳам уддалайсизлар. Бу ишда сизларга тўла муваффақият тилайман.

* * *

Ўртоқ Л. И. Брежнев нутқи ҳозир бўлган кишилар томонидан зўр эътибор билан тингланди ва бир неча марта давомли қарсаклар билан бўлиниб турди.

* * *

Кенгашда Қозоғистон Компартияси бир қанча область комитетларининг биринчи секретарлари сўзга чиқдилар. Улар шуни таъкидладиларки, бутун мамлакат меҳнаткашлари каби республика меҳнаткашлари ҳам Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг, ўртоқ Л. И. Брежнев бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқулламоқдалар. Қозоғистон экономикаси, фани ва маданиятининг муваффақиятлари — КПСС доно ленинча миллий сиёсатининг натижасидир.

Кустанай область партия комитетининг биринчи секретари **А. М. Бородин** бундай деди: областнинг қишлоқ меҳнатчилари беш йилликнинг якунловчи йилида Қозоғистоннинг 1 миллиард пуд галласига 205 миллион пуд дон билан муносиб ҳисса қўшишга қарор берганлар. Шундай қилиб Кустанай областининг бир ўзи беш йиллик мобайнида мамлакатга 1 миллиард пуд ғалла беради.

У областда йирик саноатнинг ривожи тўғрисида гапириб, КПСС XXV съезди қарорлари ва кейинги кўрсатмалар асосида саноат маҳсулоти ишлаб чиқаришни кўпайтириш, унинг сифатини ошириш тўғрисидаги планлар ой сайин, квартал сайин бажарилаётганини маълум қилди.

А. М. Бородин янги паррандачилик фабрикаларини активроқ вужудга келтиришни таклиф қилди.

Жамбул область партия комитетининг биринчи секретари **Х. Ш. Бектурганов** ўз нутқини фосфор саноатини ривожлантириш проблемасига бағишлади. Бизнинг областимизда республика фосфор конларининг жуда кўпчилиги жойлашган, деди у. Бу ерда руда қазиб олиб, қайта ишлайдиган йирик қувватлар ишга туширилган. Аммо бир қанча Иттифоқ министрликлари ва институтлари фосфор маҳсулоти ишлаб чиқаришдан кўпроқ манфаатдор бўлганларида эди, анча салмоқли натижаларга эришиш мумкин бўлур эди, деди Х. Ш. Бектурганов.

Актюбинск область партия комитетининг биринчи секретари **В. А. Ливенцов** республиканинг шўрхок ерларини ўзлаштириш тўғрисидаги таклиф қўллаб-қувватланганлиги учун КПСС Марказий Комитетига, шахсан ўртоқ Л. И. Брежневга миннатдорчилик билдирди. У 1972 йилдан бери Актюбинск областида экинзорлар 700 минг гектар кўпайганини айтиб, шўрхок ерлардан ташқари, кам ҳосил ерларни ҳам экинзорга айлантиришни таклиф қилди.

В. А. Ливенцов Қозоғистон территориясида геология-разведка ишини кучайтириш истагини билдирди, республика ер остида фойдали қазилмалар, шу жумладан нефть кўп эканини айтди.

Дон етиштиришни янада кўпайтириш зарбдор иш соҳамиз бўлиб келди ва шундай бўлиб қолади, деди Кўкчатов область партия комитетининг биринчи секретари **О. С. Қуанишев.** Дастлабки ҳисоб-китобларга қараганда 2 миллион 650 минг гектар ернинг ҳар гектаридан бу йил камида 14 центнер дон ҳосили олинади. Кўкчатов ғаллакорлари Қозоғистон миллиарди ҳисобига давлатга камида 145—150 миллион пуд ғалла сотишни мўлжалламоқдалар. Шу билан бирга колхоз ва совхозларнинг уруғликка бўлган эҳтиёжи тўла-тўкис таъминланади ҳамда жамоат чорвачилигининг эҳтиёжлари учун зарур миқдордаги дон ғамлаб қўйилади.

О. С. Қуанишев областда чорвачиликнинг ҳамма тармоқларини муттасил ривожлантиришга катта эътибор берилаётганини уқтириб ўтди.

Қозоғистон ССР тайёрлаш министри **М. Д. Данров** республика элеваторлари ва бошқа дон омборлари ғалла қабул қилиш ва асрашга тахт эканини айтди.

Шимолий Қозоғистон область партия комитетининг биринчи секретари **В. П. Демиденко**нинг маълум қилишича, областдаги ҳар тўрт хўжаликнинг бири гектар бошига 20 центнер дон олиш учун мусобақага қўшилди. Шу сабабли бизнинг беш йиллик мобайнида давлатга олти йиллик план миқдорида ғалла сотиш тўғрисидаги қароримиз ошириб бажарилади, деб таъкидлади у.

Биз ҳаммамиз КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси, СССР Олий Совети Президиумининг қарор топган ленинча ишчанлик услуби ва методларини, катта ва кичик проблемаларни ишлаб чиқишга ҳамда амалга оширишга асосли равишда ёндашилаётганини юксак қадрлаймиз. Совет кишилари, бутун тараққийпарвар инсоният Ер юзида мустаҳкам тинчлик ва Леонид Ильич Брежневнинг номи бир-биридан ажралмас эканлигини ҳақли равишда таъкидламоқдалар.

Целиноград область партия комитетининг биринчи секретари **Н. Е. Морозов** ўз нутқида қишлоқ хўжалигидаги муваффақиятларга КПССнинг тўғри аграр сиёсати туфайли эришилганини таъкидлаб ўтди. Леонид Ильич, сиз «Қўриқ» китобингизда илиқ сўзлар билан таърифлаган кадрларимиз ўсиб вояга етдилар, жойларда дуруст ўрнашиб қолмоқдалар. Қўриқ ерлардаги хўжаликлар ободонлашмоқда, одамлар яхши ҳаёт кечирмоқдалар.

Н. Е. Морозов деҳқончиликнинг тупроқни ихота қилиш системаси учун нурашга қарши кураш техникаси ишлаб чиқаришни кенгайтириш мақсадга мувофиқ эканлиги тўғрисидаги масалани ўртага қўйди. Шу муносабат билан қишлоқ хўжалик механизмларининг бир қанча эскирган турларини ишлаб чиқаришни қисқартириш ҳисобига баъзи бир машиналар — плоскорезлар, культиваторлар ва шу кабиларни ишлаб чиқаришни кўпайтиришни таклиф қилди.

Кенгашнинг пировардида Д. А. Кунаев бундай деди: Леонид Ильич, шу ерда ҳозир бўлган барча кишилар номидан сизни ишонтириб айтаманки, биз сизнинг бу ерда берган маслаҳатларингиз ва кўрсатмаларингизга келгусидаги амалий ишимизда муттасил риоя қила борамиз. Бўлиб ўтган амалий, фойдали муҳокама республика социал-иқтисодий ривожининг навбатдаги вазифаларини амалга оширишга кўмаклашиши шубҳасиз. Азиз Леонид Ильич, мазкур кенгашда қатнашганлигингиз учун, Марказий Комитет, унинг Сиёсий бюроси ва шахсан Сиз бераётган доимий эътибор учун Сиздан астойдил миннатдормиз.

(ТАСС).

ЯХШИ ИШЛАБ, МИРИҚИБ ДАМ ОЛАЙЛИК

28 август куни Тошкентда меҳнаткашлар дам олишини ташкил этиш республика комиссиясининг мажлиси бўлди. Республика шаҳар ва қишлоқлари меҳнаткашларининг сиҳат-саломатлигини мустаҳкамлаш, улар бўш вақтларини мароқли ва мазмунли ўтказишлари учун энг яхши шароитлар яратиб бериш соҳасидаги бир қанча муҳим вазифаларни ҳал этиш билан боғлиқ масалалар кўриб чиқилди.

Комиссия Андижон областида меҳнаткашларнинг дам олиш муассасалари тармоқларини ривожлантириш тўғрисидаги ахборотни тинглади ва муҳокама қилди. Партия, совет, касаба союз ташкилотларининг биргаликдаги куч-ғайратлари билан ана шу дам олиш муассасаларини бир мунча кенгайтиришга эришилганлиги уқтириб ўтилди.

Зомин соғломлаштириш комплексини қуриш учун лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаш масаласи ҳам кўриб чиқилди. Жиззах областининг ана шу тоғ-ўрмон районида спортнинг қишки турлари ва меҳнаткашларнинг соғломлаштириш-дам олиш марказини ташкил этиш белгиланган эди. Комиссия аҳволни таҳлил этиб, министрликлар ва идораларнинг, ижрочи ташкилотларнинг ҳаммаси ҳам топширилган ишга етарли даражада масъулият билан киришмаганликларини қайд қилиб ўтди.

Комиссия мажлисида 1980—1981 йил қиш даврида меҳнаткашларнинг дам олишини ташкил этиш юзасидан белгиланган тавсиялар батафсил кўриб чиқилиб, қабул қилинди.

(ЎзТАГ).

СОВЕТ КИНОСИ БАЙРАМИ

Кино санъати халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик идеалларини, замондошимиз бунёдкорлик ишларининг улуғворлигини, бутун ҳаётимизнинг хилма-хиллигини акс эттиради.

27 август куни кино усталари — режиссёр ва актёрлар, оператор ва рассомлар, бошқа экран касби ходимларидан 300 мингдан кўп киши ўз байрами — Совет киноси кунини нишонлади.

Кинематография санъатнинг энг оммавий турларидан бири. Мамлакат кинотеатрларида ҳар йили салкам тўрт миллиард томошабин тўпланади.

Бугун Москвадаги «Октябрь» кино-концерт залида совет киноси кунига бағишланган тантанали йиғилиш бўлиб ўтди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети секретари М. В. Зимянин, министрликлар ва идораларнинг масъул ходимлари, кинематографиячилар, ёзувчилар, композиторлар, жамоатчилик вакиллари ҳозир бўлдилар.

СССР Кинематография давлат комитетининг раиси Ф. Т. Ермаш доклад қилди. У экран усталарининг ўнинчи беш йилликда қўлга киритган ютуқлари тўғрисида, давримизга муносиб асарлар яратаётганликлари ҳақида, мамлакат кинематографиячиларининг КПСС XXVI съездига тайёргарлиги тўғрисида гапирди. (ТАСС мухбири).

ЖИЗЗАХ ОБЛАСТИ. Зарбдор районидаги «Партия XXV съезди» совхози пахтакорлари 5500 гектар майдондаги ғўзани меҳр билан парвариш қилишяпти. Улар бу йил 10 минг тонна пахта топшириш мажбуриятини олишган. Совхозда КПСС XXVI съезди ҳамда Ўзбекистон Компартиясининг XX съезди шарафига социалистик мусобақа авж олдирилмоқда. Суратда: совхоз ишчилар комитетининг раиси Меҳринисо Мусинова ғолиб бригада бошлиғи Холмўмин Тожибоевга мукофот топширмоқда. Ж. Тўраев фотоси.

Биринчи қўнғироқ яқин

ЎҚУВЧИЛАР ҚУВОНЧИ

Вобкент районидаги Жданов номли ўрта мактабда бўлсангиз, бу ердаги саранжом-саришталикни, сифатли ремонтдан чиқарилиб, янги ўқув йилига шайлаб қўйилган шинам синфхоналарни кўриб кўзингиз қувонади. Ҳозирданоқ мактаб ўқувчилар билан гавжум. Мактаб кутубхонаси дарсликлар, кабинетлар эса янги ўқув қуроллари, техника воситалари билан таъминланган.

Мактаб ҳовлисида «Зарафшон» колхозининг раиси Қудрат Темировни учратиб қолдик.

— Бу йил колхозимиз 50 центнерлик марра учун курашмоқда, — дейди у рўмолчаси билан пешона терларини артаркан. — Ишимиз ҳам шунга яраша бўляпти. Кўплаб ташаббускор юқори синф ўқувчиларимиз ўз ёзги таътилларини ғўза парваришида ота-оналарига яқиндан ёрдамлашиш билан ўтказишди. Колхозимиз правлениеси олиҳиммат ўқувчиларимизнинг бу хайрли ишларига жавобан улар таълим оладиган мактаблар ремонтини, қўшимча синфхоналар қурилишини, керакли муҳим жиҳозлар, ўқув қуроллари билан таъминлашни ўз оталиғига олган. Хўжалигимиз территориясида учта ўрта мактаб, бешта мактабгача ёшдаги болалар муассасаси мавжуд. Ҳаммаси барвақт ремонтдан чиқариб қўйилди.

Райондаги деярли барча мактаб янги ўқув йилини зўр тайёргарлик билан кутиб олаётир. Кўпчилик билим даргоҳлари кабинет системаси бўйича иш бошлайди. Шунингдек, Бухоро областининг Зарафшон, Учқудуқ шаҳарлари, Пешку, Ромитан, Шофиркон районларидаги кўпчилик колхоз ва совхозлар, оталиқ ташкилотлари, мактабларни мавсумга барвақт шайлаб қўйиш ишида халқ маорифи ходимларига яқиндан кўмаклашдилар.

Янги ўқув йилида биринчи синфларга тортиладиган жажжилар ҳисобига ўқувчилар контингенти 36,5 минг болага кўпаяди. Шу муносабат билан бу йил 17 та янги мактаб биноси, талай қўшимча синфхоналар қурилиб, фойдаланишга топширилди. Янги ўқув йилида область мактабларида 5,5 мингдан ортиқ ўқув кабинети, 1800 устахона, юзлаб спорт заллари ва бошқа иншоотлар бахтиёр ўқувчилар ихтиёрига — билим чўққиларини мукаммал эгаллашлари учун топширилади. 211 тиш кабинети, талай фельдшерлик пунктлари болалар саломатлигини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Янги ўқув йили учун область мактабларига 317 номда бир миллион 800 минг нусхада дарсликлар харид қилинмоқда. Мактаб кутубхоналарига фақат дарслик олиш учун 305 минг сўм маблағ ажратилган. Бу партия ва ҳукуматимизнинг умумий таълим мактабларида ўқувчиларга таълим-тарбия бериш ва уларни ижодий меҳнатга тайёрлашни янада такомиллаштириш борасида кўрсатиб келаётган оталарча ғамхўрликларининг яна бир ёрқин ифодасидир.

Ҳ. ҚОДИРОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Абу Али ибн Сино туғилган куннинг 1000 йиллиги олдидан

АБАДИЯТГА АЙЛАНГАН МЕРОС

Абу Али ибн Сино жаҳон маданиятига буюк ҳисса қўшган, Ўрта Осиё халқлари маданиятини ўрта аср шароитида дунё маданиятининг олдинги қаторига кўтарган буюк мутафаккирлардан биридир.

Бўлажак олим ниҳоятда истеъдодли, хотираси кучли, зеҳни ўткирлигидан ёшлигиданоқ ўз даврида маълум бўлган барча илмларни тез ва чуқур эгаллаган. Тарихий манбаларнинг хабар беришича, 10—13 ёшида мантиқ, фиқҳ, фалсафа, математика, тиббиёт масалалари билан шуғулланади. Бухорода истиқомат қилган олимлардан Маҳмуд Масиҳий ва Абу Абдулло Натилий унга қадимги дунё, хусусан, юнон фалсафаси тарихидан ва аниқ фанлар тарихидан сабоқ беришади. Ибн Сино ўз автобиографиясида ёзишича, қисқа вақт ичида у тиббиёт илмини ўзлаштирган, қадимги юноннинг машҳур табиатшунос олимлари Гиппократ ва Галеннинг асарларини, Шарқнинг машҳур ҳакими Закарие ар-Розийнинг асарларини кунт билан мутолаа қилган. Айни вақтда олган билимларини амалда татбиқ этиш учун табиблик билан шуғулланган ва машҳур табиб сифатида шуҳрат қозонган.

Ибн Сино 17 ёшида сомонийлар давлатининг бошлиғини оғир касалликдан даволайди ва унинг рухсати билан Бухородаги амир кутубхонасидан фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлади. Ибн Сино таърифича, бу маскан ўша даврдаги энг машҳур кутубхоналардан бири бўлган.

Бу ердаги асарлар билан танишиш, уларни қунт билан мутолаа қилиш туфайли ибн Сино ўз билимларини янада чуқурлаштирди, хусусан, Аристотель ва Форобий асарларини ўрганиш ибн Сино дунёқарашининг шаклланишига катта таъсир кўрсатади.

Манбаларнинг гувоҳлик беришича, Бухорода 1000—1001 йиллар мобайнида ибн Сино бир неча илмий-фалсафий асарлар, жумладан «Ал-Мажмуъ», «Ал-хасил ва-л-маҳсул», «Китоб-ул-бир-ва-л-исм» каби китоблар ёзган. Афсуски, бу асарлар бизгача етиб келмаган. Бу даврда у хоразмлик буюк мутафаккир Абу Райҳон Беруний билан хат орқали Аристотель фалсафаси хусусида илмий мунозаралар олиб борган. Ибн Синодан 7 ёш улуғ бўлган Беруний бухоролик олимнинг ақли, заковати ва чуқур билимига қойил қолади.

Абу Али ибн Синонинг ҳаёти ва ижодиёти ниҳоятда оғир шароитларда ўтди. У умр бўйи бир шаҳардан иккинчи шаҳарга, бир ўлкадан иккинчи ўлкага кўчиб юришга мажбур бўлди.

Турли ёзма манбаларда Абу Али ибн Синонинг 450 дан ортиқ асар ёзганлиги эслатилади. Бизгача эса унинг 238 та асари етиб келган. Бу китоблар жаҳоннинг турли кутубхоналарида, 60 дан зиёдроғи эса Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Абу Райҳон Беруний номли Шарқшунослик институтида сақланмоқда.

Қадимги Ўрта Осиё, Эрон, Ҳиндистон, Юнонистон табиий-илмий ютуқларини ва фалсафий тафаккурини, ўрта аср Шарқининг илмий асарларини мукаммал ўрганган Абу Али ибн Сино ўрта асрларда илмнинг барча соҳаларини ривожлантиришга буюк ҳисса қўшди. Унинг асарларида табиатшуносликнинг турли масалаларини ўз ичига олувчи табиат фалсафасига катта эътибор берилди. Айниқса, табобат ва у билан боғлиқ ҳолда анатомия, психология, фармакалогия, терапия, хирургия, диагностика, гигиена каби илмлар ибн Сино ижодида бир қанча янги кашфиётлар билан бойиди ва янги босқичга кўтарилди.

Булардан ташқари, кимё, минералогия, геология, астрономия, математика, ўсимлик дунёсини ўрганиш соҳасида ҳам у янги-янги илғор фикрларни олға сурди.

Ибн Сино асарлари орасида «Ал-қонун-фит-тиб» — «Тиб қонунлари» алоҳида ўрин тутади. У тиббиёт илмининг қомуси бўлиб, ўрта аср тиббиёт илми тараққиётининг олий чўққиси ҳисобланади.

Абу Али ибн Синонинг жаҳонга машҳур асари «Китоб-аш-шифо», яъни «Даволаш китоби»да унинг фалсафий ва табиий-илмий қарашлари баён этилган. Бу китоб 18 томдан иборат бўлиб, 4 қисмга — мантиқ, табиий фанлар, математика ва фалсафага бўлинади. Бу асарда материя, шакл, вақт, фазо, ҳаракат, борлиқ каби фалсафий категориялар, шунингдек, химия, ботаника, зоология, геология, астрономия, психология каби фанлар ҳақидаги фикрлар баён этилган. Ғарб ва Шарқ фалсафий тафаккури тараққиётига жуда катта таъсир ўтказган бу асар ҳали тўла равишда бирор тилга таржима этилган эмас. Унинг айрим қисмларигина рус ва ўзбек тилларига таржима қилинган.

Ибн Синонинг яна бир йирик фалсафий асари «Донишнома» форсий-дарий тилида ёзилган бўлиб, уни фалсафий фанлар энциклопедияси деса ҳам бўлади. У 1957 йили Душанбада рус тилида нашр этилган.

Ибн Сино бадиий асарлар ҳам («Тайр», «Саломон ва Ибсол», «Ҳайй ибн Яқзон» каби бадиий-фалсафий қиссалар) яратган, замонасининг етук шоири ҳам бўлган. У форсий-дарий поэзиясида рубоий жанрининг асосчиларидан биридир. Ибн Синонинг музика назарияси соҳасида ҳам, фаннинг илмий терминологияси соҳасида ҳам катта хизматлари бор.

Ибн Сино яшаб, ижод этган даврда табиий-илмий билимларнинг чегараланганлиги, диний-идеалистик дунёқарашнинг ҳукмронлиги Ибн Сино таълимотига ҳам таъсир қилмасдан қолмади. У ўзигача бўлган илғор мутафаккирларнинг бой меросига таяниб, Ўрта Осиёда илк феодализм даврида назарий илмларнинг энг чўққиси ҳисобланган фалсафий системани вужудга келтирган бўлса ҳам том маънодаги изчил материалистик эмас эди. Фалсафанинг асосий масаласини ҳал этишда Ибн Сино дуалист эди. У икки субстанцияни моддий ва ғоявий субстанцияни борлиқнинг ибтидоси деб тушунади, худонинг мавжудлигини тан олади. Ибн Сино фикрича, фалсафанинг вазифаси мавжудотни — барча мавжуд нарсаларни, уларнинг келиб чиқиши, тартиби, ўзаро муносабати, бир-бирига ўтишини, ҳар томонлама ўрганишдан иборатдир. Унингча, олам яхлит, мураккаб борлиқдир. Борлиқни ҳар томонлама текшириш учун у зарурият, имконият, воқелик ва сабабият категорияларини асос қилиб олади. Унингча оламда барча мавжуд нарсалар иккига бўлинади: зарурий вужуд ва имконий вужуд. Буларнинг муносабати сабаб ва оқибат муносабатидир. Бу жараёнда оламдаги ҳамма нарсалар эманация тарзида (яъни Қуёшдан чиқаётган нур шаклида) аста-секинлик билан амалга ошади, намоён бўлади. Шу тартибда, имконият шаклида мавжуд бўлган ақл, жон, жисм ва шулар билан боғлиқ ҳолда осмон сфералари келиб чиқади, мавжуд нарсаларга айланади. Булар ҳаммаси субстанция (жавҳар)дир. Бундан ташқари борлиқда акциденция — нарсаларнинг хусусиятлари, ранги, ҳажми, ҳидлар мавжуд. Жисм шакл ва моддадан ташкил топади.

Ибн Синонинг оламнинг келиб чиқиши ҳақидаги таълимоти умуман идеалистик характерда бўлса-да, бироқ у ҳукмрон ислом динининг мистик-фаталистик таълимотидан кескин фарқ қилади. Унда материалистик тенденция кўриниб турибди. Ибн Сино фикрича, материянинг энг содда, бўлакларга бўлинмайдиган шакли тўрт унсур: ҳаво, олов, сув ва тупроқдан иборат. Уларнинг турлича ўзаро бирикуви натижасида мураккаб моддий нарсалар ташкил топади. Мураккаб нарсалар ўзгариб, турли шаклларга эга бўлиши мумкин, аммо уларнинг моддий асоси бўлган 4 элемент йўқолмайди, абадий сақланади. Материя ҳаракат, вақт, фазо билан узвий боғлиқдир, моддасиз фазо ва ҳаракат йўқ.

Материя ва у билан бирга мавжуд бўлган хислатларнинг абадийлиги, табиатнинг ички қонуният асосида мавжудлиги, детерменизм ибн Сино фалсафасининг энг кучли, энг прогрессив материалистик томонларидан биридир.

Билиш жараёнини талқин этишда ҳам у бир қанча материалистик фикрларни олға сурди. Унингча, инсон билимлари реал объектив нарсаларни билиш ёрдамида фикрлашдан ташкил топади. Сезгида нарса-ҳодисаларнинг айрим, ташқи белгилари, конкрет томонлари билинса, ақл уларнинг моҳиятини, ички томонларини абстракциялаштириш ва умумлаштириш ёрдамида била олади. Инсон ақли турли фанларни ўрганиш ёрдамида бойийди, ривож топади. Бунда Ибн Сино хусусан илмий билишнинг методи сифатида мантиқ илмига катта эътибор беради ва буни диний ақидачиликка қарама-қарши қўяди. Ибн Сино асарларида ақл ҳар қандай билишнинг ва амалий фаолиятнинг мезони сифатида талқин этилади.

Ибн Сино умуман фалсафий илмларни иккига: назарий ва амалий илмларга бўлади. Назарий илмларни инсон фаолияти билан боғлиқ бўлмаган нарсалар тўғрисидаги ҳақиқий илмлар деб таърифлайди. Амалий илмларнинг объекти инсон фаолиятидир. Унингча, назарий илмлар ҳақида ҳақиқатни билишга, амалий ишлар, яхши ишларни бажаришга қаратилган.

Абу Али ибн Синонинг ҳаёти, фаолияти ва машҳур асарлари реакцион буржуа адабиётида бир неча йиллар ҳукм сурган ғоянинг, гўё Шарқ халқларида том маънода фалсафий тафаккур мавжуд эмас, бу ерда фақат илоҳиёт, мистика бор деган сафсатанинг бутунлай асоссиз ва пуч эканлигини яққол исботлаб беради.

Абу Али ибн Синонинг фалсафий ва табиий-илмий қарашлари бир неча асрлар давомида ислом догмаларига ва жамиятдаги реакцион кучларга қарши курашда илғор кучларга ёрдам бериб келди.

Бизнинг Ватанимизда Совет ҳокимияти туфайли Форобий ва Ибн Сино, Беруний ва Улуғбек, Низомий ва Навоий, Рудакий ва Бедил, Фузулий ва Махтумқули ҳамда бошқа буюк мутафаккирларнинг мероси совет халқининг ҳақиқий мулкига айланди. Социалистик Ватанимизнинг ҳар бир гражданини ҳақли равишда ана шу буюк алломаларни ўзининг ватандоши сифатида фахрланиб тилга олади. Бу — коммунизм қураётган совет кишиси умуммиллий ифтихорининг кўринишларидан биридир.

М. БАРАТОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси.

ПЛАНЕТАМИЗДА

«ВАШИНГТОН ПОСТ» ГАЗЕТАСИНИНГ ХАБАРИ

ВАШИНГТОН, 27 август. (ТАСС). «Вашингтон пост» газетаси бугун қуйидагиларни ёзади: совет раҳбари Л. И. Брежнев президент Картерга йўллаган мактубида Ғарб ўртача олисликка учадиган ядровий ракеталар миқдорини Американинг олдинги базаларидаги ядровий воситалари тўғрисидаги масала билан узвий равишда боғлаб қисқартириш тўғрисидаги масала юзасидан музокаралар ўтказишга тайёр эканини изҳор қилганлигига жавоб беришни пайсалга солаётганлиги хусусида норозилик билдирди.

Газета Л. И. Брежневнинг бу таклифни июль ойи бошларида Москвада ГФР канцлери Г. Шмидт билан учрашувда ўртага қўйганини эслатиб, Совет Иттифоқининг янги ташаббуси Вашингтонда давлат секретари Э. Маски билан ГФР ташқи ишлар министри Г.-Д. Геншер ўртасида муҳокама қилинган бош мавзулардан бири бўлди, деб таъкидлайди. Улар матбуот учун берган қўшма баёнотда «бизнинг фикримизча, Қўшма Штатлар билан Совет Иттифоқи ўртасида яқин вақтларда бўладиган дастлабки фикрлашувларга ҳозирликни кўриб чиқдик», деб маълум қилдилар.

Э. Маски мухбирларнинг «яқин вақтларда» деган ибора бу ўринда нимани билдиради, деган саволига жавоб қайтаришдан бўйин товлади.

Ишонса бўладиган доираларда хусусий тарзда айтишларича, деб давом қилади «Вашингтон пост» газетаси, Қўшма Штатлар ва унинг НАТОдаги шериклари бир қанча ички проблемалар, шунингдек бутун иттифоққа тааллуқли проблемалар сабабли Л. И. Брежневнинг таклифларига жавоб беришга шошилмаяптилар. Натижада, совет раҳбари Ғарб жавоб беришни пайсалга солмоқда, деб айтаётганлиги тўғри, деб илова қилинмоқда мана шу доираларда.

Америка нуқтаи назаридан, Картернинг сайлов кампанияси авж олган пайтда янги жиддий музокаралар бошлашни хоҳламаётганлиги энг катта муаммо эканини шу доиралар уқтириб айтмоқдалар. АҚШ ҳар қандай ҳаракатларни 4 ноябрь куни бўладиган президент сайловигача кечиктириб туришни афзал кўрмоқда.

САЛЬВАДОРДАГИ ВАЗИЯТ

Сальвадор хунтаси халққа қарши репрессияларни кучайтириш йўлида янги қадам қўйди — хунта касаба союзларига қаттиқ ҳужум бошлади.

Хунта меҳнаткашларнинг забастовкаларда ёппасига иштирок қилганлиги учун қасос олиш мақсадида касаба союз ташкилотларининг раҳбарлари ва активларини қувғин қилмоқда. Давлат электр компанияси ишчиларининг яқинда ўтказилган стачкасида қатнашганлиги учун юздан ортиқ киши қамоққа олинди. Забастовканинг 17 раҳбари 100 минг давлат хизматчисини ҳарбий хизматга сафарбар қилиш тўғрисидаги қонунга мувофиқ тез орада ҳарбий трибуналда суд-сўроқ қилинажаги тўғрисида илгари хабар берилган эди.

Христиан-демократик партиядан ҳукмрон хунтанинг аъзоси бўлган Антонио Моралес Эрлих Коста-Рика радиосининг мухбири билан суҳбатда хунта фақат террорни кучайтириш йўли билангина оппозицияга қарши кураш олиб боришга умид боғлайди, деб тан олди.

(ТАСС).

ХАБАРЛАР ОҚИМИДАН

ПАРИЖ. «Юманите» газетаси Франция Коммунистик партияси сафларининг анча ўсганлиги тўғрисида хабар беради. Шу йилнинг август ойида Коммунистик партиянинг Кот-дю-Нор департаментидаги маҳаллий федерацияси сафларига уч юзга яқин киши қўшилди.

КОБУЛ. Афғонистон касаба союзлари марказий кенгашининг штаб-квартирасида саноат корхоналари, саноат тармоқлари ва давлат ташкилотлари бошланғич партия ташкилотларининг ва касаба союзлари раҳбарларининг биринчи семинари иш бошлади.

КАРАКАС. Венесуэла Коммунистик партияси тўқимачилик саноати ишчиларидан 25 минг кишининг уч ҳафтадан буён давом этаётган забастовкасини қатъий қўллаб-қувватлаб чиқди. Забастовкачилар коллектив шартномаларнинг қайта кўриб чиқилишини, қонунга хилоф равишда ишдан бўшатишларни тўхтатишни, иш ҳақининг оширилиши ва меҳнат шароитининг яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

СОЛСБЕРИ. Самимий вазиятда ўтган Зимбабве—Болгария музокаралари икки мамлакат ўртасидаги мустаҳкам алоқаларнинг мавжудлигини яна бир бор намойиш этди. Болгария Халқ Республикаси ҳукумат делегациясининг Зимбабве Республикасига қилган визити тугагандан кейин бу ерда эълон қилинган қўшма баёнотда ана шу ҳақда гапирилади. Музокаралар давомида савдо битими ҳамда иқтисодий ва илмий-техникавий ҳамкорлик юзасидан битим тузилди.

НЬЮ-ЙОРК. Зимбабве Республикаси Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг 153-аъзоси бўлди. Бу ёш давлат БМТ Бош Ассамблеясининг бу ерда бўлиб ўтаётган иқтисодий масалалар бўйича махсус сессиясида халқаро ҳамжамиятга бир овоздан қабул қилинди.

ОТТАВА. Канада конституцияси тўғрисидаги масалани ҳал этиш борасидаги навбатдаги уриниш барбод бўлди. Мамлакатдаги 10 вилоят бошлиқларининг Виннипегда бўлиб ўтган конференциясида муҳокама этилган конституцион масалаларнинг биронтаси юзасидан ҳам келишувга эришилмади.

НЬЮ-ЙОРК. Матьюс шаҳрида [Виржиния штати] негр жамоатчилигининг ирқий бебошликларга қарши норозилик намойишлари давом этмоқда. Полициянинг ёш негр Майкл Жонсонни ўлдирганлиги шаҳар қора танли аҳолисининг норозилигига сабаб бўлди. Бу жиноятдан қаҳри-ғазабга келган Матьюс негрлари полиция бошқармаси биноси олдида намойиш ўтказиб, қотилнинг жазоланишини талаб қилдилар.

[ТАСС].

КОММУНИСТЛАР МУВАФФАҚИЯТИ

АҚШ Коммунистик партияси ажойиб муваффақиятга эришди. Пенсильвания штатининг маъмурлари бўлажак сайловда овозга қўйиш учун АҚШ Компартиясининг бош секретари Г. Холл билан Компартия Марказий Комитетининг аъзоси А. Дэвиснинг номларини рўйхатга киритишга мажбур бўлдилар.

Улар мамлакат президенти ва вице-президенти лавозимига Америка коммунистларининг номзодларидир. Г. Холл билан А. Дэвис ўзларини қўллаб-қувватлаш тўғрисидаги талабномага 57 мингдан ортиқ сайловчининг номзодини тўплашга муваффақ бўлиб, Пенсилванияда президент сайловида овозга қўйилиш ҳуқуқини қўлга киритдилар.

Маъмурлар Компартиянинг сайловолди кампанияси йўлини тўсиб қўйишга қарши уринаётганликларига қарамай, ҳозирги пайтгача бир қанча штатларда Г. Холл билан А. Дэвиснинг номлари овоз бериш рўйхатларига киритилди.

ПОЛЬШАДАГИ ВОҚЕАЛАРГА ДОИР

Шу кунларда Польша Бирлашган ишчи партияси ташкилотларида ПБИП Марказий Комитетининг 24 августда ўтказилган пленуми материаллари кенг муҳокама қилинмоқда. Польша коммунистлари, меҳнаткашлари ҳозирги пайтда мамлакат бошидан кечираётган қийинчиликларни бартараф қилишга, меҳнат ва жамоат ҳаётининг бир маромда боришини тиклашга қаратилган самарали тадбирларни кўриш зарур эканлигини таъкидламоқдалар.

«Трибуна люду» газетаси ПБИП Марказий Комитети пленумининг қарорларига бағишланган редакцион мақоласида мамлакат ичкарисидаги бирликни таъминлашга ва ана шу қарорларни амалга ошириш учун ПБИП аъзоларини сафарбар қилишга чақиради.

Польша ахборот агентлиги — ПАПнинг хабар беришича, Гданьск ва Шецин воеводликлари территориясидаги бир неча йирик корхоналар шу вақтгача ўз ишини тикламаган. Бу эса поляк халқининг манфаатларига катта зарар етказади. Польшанинг ана шу районларида ҳукуматнинг махсус комиссиялари ишлаб турибди.

Ҳозирги вақтда, деб таъкидлайди ПАП агентлиги, асосий вазифа — мамлакатда вазият ва меҳнатнинг бир маромда олиб борилишини тиклашдан иборат. Бу чора мавжуд қийинчиликларни бартараф қилиш имконини беради.

Варшавада касаба союзлари марказий кенгашининг пленуми бўлиб ўтди. Бу пленумда мамлакатда рўй берган вазиятдан келиб чиқадиган тадбирлар муҳокама қилинди. Пленум Я. Шидлякни Польша касаба союзлари марказий кенгашининг раиси вазифасидан озод қилди ва Р. Янковскийни шу лавозимга сайлади.

Польша жамоатчилиги шу кунларда мамлакатда антисоциалистик унсурларнинг қўпорувчилик фаолияти кучайганлигига эътиборни жалб этмоқда. Масалан, «Трибуна люду» газетаси жамиятнинг бир маромдаги меҳнат вазиятини вужудга келтиришга қаратилган тадбирларини қайд этиб, қуйидагиларни ёзади: миллий манфаатлар билан, кенг жамоат доираларининг фикри билан ҳисоблашмаётган антисоциалистик кучлар тамомила бошқача йўлдан бормоқдалар.

Қуйидаги факт ҳам эътиборни ўзига жалб этади: буржуа ахборот воситалари Польшадаги воқеалар тўғрисида босиб чиқарган хабарларида Польша раҳбарларининг расмий гапларини бузиб талқин қилмоқдалар ва бунда давлатга қарши, социализмга қарши кайфиятларни вужудга келтиришга интилаётган оппозициячи унсурларнинг гапларига таяниб иш кўрмоқдалар.

Ғарбдаги ахборот воситалари кўп ҳолларда очиқдан-очиқ гиж-гижлатиш вазифасини бажармоқдалар. Социалистик Польшанинг душманлари шу қадар ҳадларидан ошиб кетдиларки, масалан Ғарбий Германиядаги бир қанча газеталарнинг саҳифаларида реваншчилик руҳидаги гаплар пайдо бўлди. Улар Польша чегараларини қайтадан кўриб чиқишни талаб этмоқдалар. Ғарбий Германияда чиқадиган «Националь унд зольдатенцайтунг» газетаси «коммунистик Польша немис халқини унинг шарқдаги ерларидан маҳрум этди» ва «Польшадаги немисларнинг иккинчи жаҳон уруши натижасида қўлдан бой берилган ҳуқуқларини тиклаш асосидагина Польша билан ярашиш мумкин» деб ёзганлиги бунга мисол бўла олади. Бошқа газеталарда босилган хабарлардан ҳам ГФР собиқ «шарқий герман ўлкалари» тўғрисида ўйлаб кўришдан қонуний манфаатдор, деб талқин қилувчи майллар борлиги кўриниб турибди. Масалан, «Франкфуртер альгемайне цайтунг» газетаси бундай деб ёзди: «Данцигдаги воқеалар немисларнинг манфаатларига ва албатта Европанинг кенг манфаатларига бевосита тааллуқлидир». ГФРнинг оммавий ахборот воситалари Польша тўғрисидаги хабарларида шаҳарларнинг полякча номини эмас, балки немисча номини ишлатаётганлиги эътиборни ўзига жалб этади. Буларнинг ҳаммаси Польшага нисбатан реваншчилик ниятлари ГФРнинг муайян сиёсий доираларида ҳануз борлигини исбот қилади.

Социализмга душман бўлган унсурлар мамлакатда рўй берган турли-туман субъектив ва объектив қийинчиликларни рўкач қилиб, Польшани ўзи танлаб олган ва бутун поляк халқининг туб манфаатларига мос бўлиб тушадиган социалистик йўлдан чиқариш учун ўз куч-ғайратларини бирлаштиришга уринмоқдалар.

Поляк халқи барча соҳаларда катта муваффақиятларга эришди. У ана шу муваффақиятларни кўпайтириш ва ҳимоя қилишга қатъий бел боғлаган. ПБИП Марказий Комитетининг пленумида ҳеч ким мамлакатнинг тақдирини хавф остида қолдириш ҳуқуқига эга эмас, деб аниқ-равшан айтилди. Пленумда таъкидлаб ўтилганидек, социалистик тузум, фақат шу тузумгина мустаҳкам негиз бўлиб, халқ Польшаси шу негизга таяниб, барча соҳаларда муваффақиятли равишда олға бора олади.

(ТАСС).

ВСР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИНИНГ МЕМОРАНДУМИ

ХАНОЙ, 27 август. (ТАСС). Вьетнам Социалистик Республикаси Ташқи ишлар министрлигининг бу ерда тарқатилган меморандумида бундай дейилган: Жануби-Шарқий Осиёда мустаҳкам тинчлик ва барқарорликка эришмоқ учун Хитойнинг шу регионидаги мамлакатларга қарши қаратилган гегемончилик ва босқинчилик сиёсатига чек қўйиш зарур.

Пекин Вьетнамда, Лаос ва Кампучияда оғир мағлубиятга учраганидан кейин Ҳинди-Хитой мамлакатларига душманликдан иборат сиёсатидан воз кечмади, деб таъкидлаб ўтилади ҳужжатда.

Хитой раҳбарлари АҚШ билан тил бириктириб, Кампучия революциясига путур етказишни кўзда тутган фаолиятни кучайтирмоқдалар. Улар бунинг учун полпотчи шайкалардан ва бошқа реакцион гуруҳлардан фойдаланмоқдалар, полпотчиларнинг БМТдаги вакилини сақлаб қолишга интилмоқдалар. Таиландни Ҳинди-Хитой мамлакатларига қарши гиж-гижламоқдалар, иғвогарлик мақсадида Таиланднинг Кампучия ва Лаос билан чегарадош жойларида кескинликни авж олдиришга уринмоқдалар. Айни вақтда Хитой ҳарбийлари Вьетнам чегарасида қуролли иғвогарликни кучайтирмоқдалар.

Хитойнинг реакцион ҳукмрон доиралари АСЕАН мамлакатларини ВСР, Лаос Халқ Демократик Республикаси ва Кампучия Халқ Республикаси билан тўқнаштиришни истайдилар. Уларнинг бундан кузатган мақсади — ана шу давлатларни заифлаштиришдан ва бу билан ўзларининг босқинчилик мақсадларини амалга ошириш учун имконият вужудга келтиришдан иборат.

Ҳужжатда Таиланднинг гўё «Вьетнам доим Таиландга таҳдид қилмоқда» деган туҳматдан иборат уйдирмалари рад этилади. Фактлар бунинг аксини исбот қилади. Вьетнам ҳар икки мамлакат ўртасидаги муносабатларни нормаллаштиришни бир неча бор таклиф қилган эди. Таиланднинг ҳукмрон доиралари бу таклифларни рад этдилар. Хитой Вьетнамга, Таиланд эса Кампучия билан Лаосга доим таҳдид қилмоқда. Ҳозирги вақтда Пекин билан Бангкок Ҳинди-Хитой мамлакатларига қарши тил бириктирдилар.

Бу региондаги аҳволни яхшилаш учун аввало Таиланд—Кампучия чегарасидаги кескинликни юмшатишга эришмоқ зарур. Ҳинди-Хитой мамлакатлари ташқи ишлар министрларининг Вьентьян конференциясида тинчлик мақсадларини кўзлаб илгари сурган таклифлари, шунингдек Кампучия Халқ-революцион кенгаши баён этган таклифлар худди шу мақсадга хизмат қилади. Кампучия Халқ Республикаси билан Таиланд ўртасида музокараларни бошлаб юбориш зарур, деб таъкидлаб ўтилади меморандумда.

Совет Иттифоқи ва бошқа социалистик мамлакатлар, тинчлик ҳамда адолатни қадрловчи барча халқлар Вьетнам, Лаос ва Кампучия халқларининг ҳаққоний ишини хайрихоҳлик билан қўллаб-қувватламоқдалар. Жануби-Шарқий Осиё мамлакатлари ўртасида тинчлик, ҳамкорлик ва дўстлик майллари кун сайин мустаҳкамланиб боряпти.

АХБОРОТ

СОВЕТ МУЗИКАСИ ҲАФТАЛИГИ

САНЪАТКОРЛАР ТАШРИФИ

Сентябрь ойида Ўзбекистонда Совет музикаси ҳафталиги бўлиб ўтади. Республикамиз маданий ҳаётида муҳим воқеа бўладиган бу катта санъат байрамига яхши тайёргарлик кўрилмоқда.

Кўп миллатли Советлар мамлакати қардош республикаларининг йирик бастакорлари Т. Хренников, А. Пахмутова, М. Фрадкин, М. Кажлаев, М. Таривердиев, Я. Френкель ва бошқа санъаткорлар ўлкамизга ташриф буюрадилар.

Бу катта музика байрамида энг яхши ижодий коллективлар иштирок этишади. Марказий телевидение ва Бутуниттифоқ радиосининг В. Федосеев ва Ю. Силантьев раҳбарлигидаги катта симфоник ва эстрада-симфоник оркестри ва бошқа коллективлар қатори З. Ҳақназаров раҳбарлигидаги Ўзбекистон ССР Давлат симфоник оркестри ҳам қатнашади.

Шунингдек РСФСР халқ артисти Эдуард Хиль ва «Самоцветы» вокаль-инструменталь ансамбли ҳам эстрада шинавандаларини шод этиш учун келади. Айниқса, СССР халқ артисти, Ленин мукофоти лауреати Аркадий Райкин ҳамда Москва, Киев, Ленинград балет артистларининг ташриф буюриши томошабинларни қувонтирмоқда.

БАДИИЙ ҲАВАСКОРЛИК

ДЎСТЛИК ҚЎШИҚЛАРИ

Россия Федерациясининг Ноқоратупроқ зонаси ерларида катта бунёдкорлик ишлари олиб борилмоқда. Бу ишда бутун мамлакатимиз халқлари иштирок этишяпти.

Бундан тўрт йил муқаддам Ўзбекистон ўзининг ёш вакилларини Ноқоратупроқ ўлкага кузатган эди. Ўшандан бери Ўзбекистон вакиллари бу ерда йирик ихтисослаштирилган совхозларни, қурилиш индустрияси корхоналарини барпо этишга киришгандилар. Ўтган вақт ичида 23 минг гектар ер қишлоқ хўжалик оборотига киритилди, 60 минг квадрат метр уй-жой қурилди.

Республикамизнинг ҳаваскор коллективлари ҳам бу муҳим ишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишмоқда. Яқинда Чкалов номли авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Звезда Востока» маданият саройи қошидаги «Парвоз» ўзбек миллий ашула ва рақс ансамбли дўст ва мусобақадош Иваново шаҳри ҳамда области бўйлаб ўтказилган гастроль сафаридан қайтиб келди.

Авиасоз ҳаваскорлар Иваново корхоналарида кунига уч мартадан концерт беришди. Иваново областининг «Ўзбекистон» совхозида берилган концерт дўстлик байрамига айланиб кетди.

ТОШКЕНТ:

ОБЛАСТЬ ҚИШЛОҚЛАРИДА

Чиноз районидаги «Партия XXIV съезди» совхозида бир ой ичида йигирмата оила янги уйларга кўчиб кирди. Бу ерда «Ташоблсельстрой» трестининг қурувчилари ҳовлилари бўлган бир ва икки қаватли типовой шинам коттежларни фойдаланишга топширдилар.

Бўка районида юк автомобилларига техник хизмат кўрсатувчи станция ишга тушди. Станциянинг тўртта корпусида механик устахона, темирчилик ва бўёқчилик бўлимлари, ёғоч ишлаш ва ювиш цехлари бор. Станцияда ўрнатилган энг янги машина-ускуналар бир йилда 600 та юк автомобилининг диагностикаси, профилактикаси ва жорий ремонтини тез ҳамда сифатли ўтказиш имконини беради.

Калинин районида янги дорихона очилди. У барча зарур асбоб-ускуналар билан жиҳозланган. Ўз ишини яхши биладиган тажрибали мутахассислар билан таъминланган. Пахта йиғим-терими даврида янги дорихонанинг кўчма пункти райондаги деярли барча хўжаликларнинг дала шийпонларига боради.

КАМАЛАКРАНГ ОЛАМ

Бугун Ўзбекистон ССР Давлат санъат музейи залларида Третьяков галереяси хазиналари намойиш этила бошланади.

Жаҳон маданиятининг энг нодир намуналаридан аксариятини рус халқининг истеъдодли фарзандлари яратганлар. Третьяков галереяси қудратли рус халқининг энг буюк фарзандлари томонидан яратилган ноёб санъат намуналарини ўзига жамлаганлиги ва бу хазина жаҳон миқёсида ҳам катта қимматга эга бўлганлиги учун дунё миқёсида тасвирий санъат шинавандаларининг эътиборини ҳамиша ўзига жалб этиб келади. Бугун Тошкентда — республика Давлат санъат музейида биринчи маротаба Третьяков галереясидаги энг нодир асарларнинг юздан ошиғи республикамиз тасвирий санъат мухлисларига намойиш этила бошланади. Бу асарлар жаҳонга таниқли йирик рассомлар томонидан яратилган бўлиб, халқларимиз ҳаётининг турли босқичлари ҳақида, уларнинг турмуши, урф-одати, интилишлари ҳақида ҳикоя қилади. Шуниси диққатга сазоворки, кўргазмада намойиш этилаётган асарларнинг аксарияти XIV асрга доир бўлса, бир қисми бугунги кунимиз — порлоқ ҳаётимиз ҳақидадир.

Айниқса, кўргазманинг биринчи бўлимидаги XV—XVII асрларга оид асарлар ўзининг бебаҳолиги ва нодирлиги билан томошабинларда катта қизиқиш туғдириши табиийдир.

XVIII асрда яшаб ижод этган таниқли рус тасвирий санъатининг усталари яратган асарлар ҳам ўша давр ҳаёти ҳақида кенг ва атрофлича тасаввур уйғотади. Антропов, Аргунов, Левицкий каби рассомлар ва ҳайкалтарошлар томонидан яратилган ноёб асарлар рус тасвирий ва ҳайкалтарошлик санъати қай йўсинда камол топганлигидан далолат беради.

Рус тасвирий санъати тарихида машҳур рассом Репиннинг ижоди алоҳида босқични ташкил этади. Кўргазмада намойиш этилаётган «Репман портрети», «Кардовский портрети» каби қатор асарлари тасвирий санъат шинавандаларида рассом ижоди ҳақида атрофлича тасаввур туғдиради. Бир мунча эртакона йўсинда чизилган Виктор Васнецовнинг «Ўғил портрети» асари ҳам ўзига хос жозибадорлиги ва ҳаётни нозик талқин қилиш билан томошабин эътиборини жалб этади.

Улуғ Октябрь социалистик революциясидан кейинги давр да яратилган асарлар кўргазмада беқиёс жозиба касб этиб турибди. Бу асарлар мамлакатимиз ҳаётидаги улкан ўзгаришлар ҳақида, халқларимиз қўлга киритаётган беқиёс ютуқлар ҳақида, коммунизм қуриш йўлида амалга оширилаётган улкан ишлар ҳақида ҳикоя қилади. Ҳеч шубҳа йўқки, кўргазма совет халқларининг бой тарихга эга санъатлари билан республикамиз меҳнаткашларини яқиндан таништиришда муҳим аҳамият касб этади.

СПОРТ

ҲАР БИР МИКРОРАЙОНДА, УЙДА, ҲАР БИР ҚИШЛОҚДА СПОРТ МАЙДОНЧАСИ БЎЛСИН

ҲАШАРЧИЛАР ҒАЙРАТИ

Дўстлик районидаги Қосим Раҳимов номли совхоз коллективи беш йилликнинг якунловчи йилида 10 минг тонна ўрнига 13 минг тонналик «оқ олтин» хирмони уюшга ҳаракат қилмоқда. Совхоз дирекцияси бундай маррага меҳнаткашларни жисмоний жиҳатдан чиниқтириш, уларнинг физкультура ва спорт билан шуғулланишларига кенг имкониятлар яратиш ҳисобига эришишни мўлжаллаган. Совхозда спорт ишқибозлари сафи тобора кенгаймоқда. ГТО нишондорлари ва оммавий разрядли спортчилар кўпаймоқда. Ёшлар спортнинг велосипед, футбол турларига, айниқса, қизиқадилар.

Совхоз футбол командасига спорт мастери И. Бобожонов тренерлик қилади. У айни пайтда спорт инструктори ҳамдир. «Техник» номини олган бу команданинг шуҳрати райондагина эмас, балки областда ҳам маълум. «Техник» футболчилари мевали кўчатлар етказиб беришга ихтисослашган совхоз командаси ҳамда «Комсомол» совхози футбол коллективи билан учрашувларда муваффақият қозондилар.

Яқинда совхоз спорт ишқибозлари жисмоний тарбия билан шуғулланишга мўлжалланган комплексни барпо этишга қарор қилишди. Уларнинг ташаббуси билан тузилган тадбирга кўра катта оммавий ҳашар ташкил этилди. Ҳашарга чиққанлар ғайрати билан стадионга чим ётқизилди. Совхоз маъмурияти томошабинларга мўлжалланган минбарларни қуриш учун алоҳида маблағ ажратди.

— Посёлканинг социал тараққиёт плани асосида спорт комплекси учун ҳаммаси бўлиб 200 минг сўм сарфланиши керак, — дейди совхоз директори У. Жўрақулов. — Бу йил спорт комплекси ёнидаги беш гектарли майдонда «Мингтерак» хиёбони ташкил этилди. Бу ерда чойхона, бассейн, спорт майдончалари вужудга келтирилди. Боғ этагида сузиш бассейни қуриш мўлжалланган...

Мазкур сузиш бассейнининг ҳажми 80х60 метр бўлиб, қурилиш ишлари тезкорлик билан олиб бориляпти. Бассейннинг ости ва ёнларига темир-бетон плиталари ётқизилмоқда. Яқин келажакда совхоз спортчилари махсус миноралардан сувга сакраш сир-асрорларини ўрганадилар. Хуллас, совхоз спорт комплекси қурилиб, фойдаланишга топширилгач, қишлоқ ёшларини физкультура ва спорт ишларига кўпроқ жалб қилиш учун янада кенгроқ имкониятлар вужудга келади.

Н. МИРЗАЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ШАШКА:

ОЛИЙ ЛИГАГА ЙЎЛЛАНМА

Измаил шаҳрида СССР кубоги учун якунланган мусобақада республикамиз шашкачилари учрашувларни кўтаринки руҳда ўтказдилар. Совриндорлик баҳсида етти команда иштирок этди. Биринчи лига аъзолари қатори куч синашган шашкачиларимиз барча ўйинларни ғалаба билан тугатишди. Чунончи, Қозоғистон (5,3:3,5), Қирғизистон (5:3), Грузия (6:2), Туркманистон (8:0), ва Тожикистон (5,5:2,5) командалари билан ўйинда қимматли очколар қўлга киритилди. Ўзбекистон терма командаси жами 35 очко тўплаб биринчи ўринни эгаллади. Грузин шашкачилари 28 очко билан иккинчи ўринни олишди. Мусобақа низомига кўра ғолиб командалар келаси йилдан олий лигада ўйнаш ҳуқуқини қўлга киритадилар. Мусобақада шашкачиларимиздан С. Давидов, Ш. Ёқубов, О. Аҳмедова, Г. Дорфман, М. Фозиловлар иштирок этишди.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

● ЧИМ ХОККЕЙ. Олий лига эркаклар командалари ўртасида ўтказилган учрашувларда «Старт» (Ленинск) — «Сибсельмаш» коллективлари учрашдилар. Бу ўйинда 2:1 ва 3:0 ҳисоблари қайд қилинди. «Старт» ҳисобидаги очколар 18 тага етди. «Андижончи» хоккейчилари Москванинг «Фили» командасини қабул қилиб (1:1, 3:0), очколарини 31 тага етказдилар.

ОҚ ХАЛАТЛИ ОЛҒИР

Мадамин Ҳакимов ғалати туш кўриб уйғонди. Тушида суд залида, қора курсида мунғайиб ўтирганмиш. Судья жаҳл билан унга «нималар қилиб қўйдинг, мана энди кўргилигингни кўрасан», деяётганмиш. Доктор судьянинг оёқларига бош уриб ёлворармиш: «Шафқат қилинг, гуноҳим йўқ, ўртоқ судья. Бир умр хизматингизда бўлай, сувингизни таший, ўтинингизни ёрай».

Ўзи ҳаддидан ошиб кетдими ё чақув сабаб бўлдими, кўп ўтмай унинг тинчи бузилди. Устидан Андижон шаҳар партия комитетига, редакцияга шикоятлар тушди. Текшир-текширлар, чақир-чақирлар бошланди. Иш газак олиб, ишонган-суянган кишилари ҳам орага тушолмай қолди, дардига дармон бўлолмади. Айниқса ишхонасидан берилган салбий характеристика дард устига чипқон бўлиб, уни довдиратиб қўйди: «...Мадамин Ҳакимов 1962 йилда Андижон медицина институтини битирган. 1970 йил 12 ноябрдан бери Андижон шаҳар бирлашган клиник касалхонасига қарашли медицина кўригидан ўтказиш кабинетида ишлайди. У иш жараёнида ташаббус кўрсатмади, жамоат ишларида деярли қатнашмади. Коллективга, кабинетга келиб-кетувчиларга қўпол муомалада бўлади...» дейилганди унда.

Умумий овқатланиш корхоналари ва озиқ-овқат магазинларида ишлайдиган ходимлар борки, ҳаммаси ҳам ҳар уч ойда бир марта медицина кўригидан ўтиб туриши шарт. Андижон шаҳрида бу масъулиятли иш билан асосан икки киши — врач Мадамин Ҳакимов билан Тельман Ҳошимовлар шуғулланишади. Ошпазлар, буфетчилар, савдо ходимлари орасида бир-икки куч қатнаб анализ топшириш учун вақтни қизғанадиганлари, кўрикдан номига ўтиб қўйишни хоҳлайдиганлари ҳам учраб туради. Мадамин Ҳакимов одатда ана шундай кишилар билан тил топишади. Соғлиғи текширилмаган савдо ходимларининг дафтарчасига соппа-соғ, деб қўл қўйиб бераверади. У ҳар бир жимжимадор имзосининг нархини 5 сўмдан 10 сўмгача қилиб белгилаб ҳам қўйди. Унинг марҳаматидан баҳра олган айрим шахслар бундан ҳам кўпроқ узатиб туришарди. Умумий овқатланиш системасида ишлайдиган ака-ука Р. Исҳоқов ва Ю. Исҳоқовлар, 5-лағмонхона ходими М. Қосимов, 33-ошхона ходими О. Исомиддинов, 111-озиқ-овқат магазини сотувчиси М. Абдуғаффорова ана шулар жумласидан эди. М. Ҳакимов шаҳар санитария-эпидемиология станцияси ва юқумли касалликларни текшириш кабинетининг справкасисиз уларга янги медицина дафтарчаси тўғрилаб берди...

— Ғайрат Қосимовман, денг! 11-лағмонхонада бош ошпаз бўлиб ишларкансиз. Зўр-ку буёғи, — дерди Ҳакимов одати бўйича кўзларини лўқ қилиб ошпазга тикиларкан. — Вой-бў, муҳлатингиз бир ярим ой ўтиб кетибди-ку. Сизни ишдан четлатишга мажбурман.

АЖАБ САВДОЛАР

Ғайрат Қосимов ҳам шундай дейишини олдиндан билгани учун медицина дафтарчаси катига қовурғаси синмаган беш сўмлик солиб кирган эди. Уни кўриб қовоғи осилиб турган Ҳакимовнинг чеҳраси ёришиб кетди.

— Лағмонхўрликка ҳам бориб турамиз-да, а? — деди доктор иршайиб.

— Марҳамат.

— Анализга қон топширмаган экансиз, майли-майли, сизнинг соғлом одамлигингиз юзингиздан шундоқ кўриниб турибди.

Ҳакимов бир зумда Қосимовнинг дафтарчасига медицина кўригидан ўтди, деб имзо чекди, муҳр босди.

— Медицина дафтарчамнинг муддати ўтиб кетган экан, — деди «Ёшлик» мактаб-магазини ходими Мақсудали Ҳасанов. — 1980 йил 18 апрелда Ҳакимов 15 сўм олиб тўғрилаб берди. У биринчи марта шундай қилгани йўқ. Магазинимиздан ун, оқ қанд, коньяк, колбаса ва бошқа нарсалар олиб туради. Лекин ҳисоб-китоб қилиш унга одат эмас.

Андижон шаҳридаги «Салом» кафесининг бош ошпази Солижон Оқбоев қон анализи топширмасдан доктор Ҳакимовнинг ёрдамида медицина кўригидан ўтиб юрган. 74-озиқ-овқат магазинининг мудири Исмоил Мирзаев 1974 йилда санитария-эпидемиология станциясига анализ учун қон топширган, 1977 йил 29 августда эса рентгендан ўтган эди. Ҳакимов ана шу эски справкалар билан Исмоил Мирзаевга янги медицина дафтарчаси ёзиб берган. Бир балоси бордирки, у шундай қингир ишга қўл урган.

Мадамин Ҳакимов қанча эҳтиёткор одам бўлмасин, барибир гап чувалиб, унинг енг ичидаги қилмишлари бутун шаҳарга ёйилиб кетди. Ҳакимов шармандаи-шармисор бўлди. Шикоятчилар кўпайиб, пораxўр врачнинг ярамас ишларини фош этадиган аризалар дам у идорага, дам бу идорага туша бошлади. Уларда Ҳакимовнинг фақат нопок, таъмагир, олғирлигигина эмас, шу билан бирга қўпол, қўрс, медицина кўригидан ўтгани келадиган аёлларга шилқимлик қиладиган одам ҳам эканлиги бирма-бир айтилганди.

Шаҳар бирлашган клиник касалхонаси касаба союз маҳаллий комитетининг йиғилишида Ҳакимовнинг ҳамма қилмишлари яна бир марта муҳокама қилинди. Лекин бу гал ҳам танқид тиғи ундан ўтмади. Шундан кейин область «Коммунист» газетасида Ҳакимовнинг босар-тусарини билмай кетгани ҳақида «Мен кимман?» деган сарлавҳа остида фельетон босилиб чиқди. Сарлавҳанинг ўзиёқ Ҳакимовнинг кимлигини кўрсатиб турибди.

Биз Мадамин Ҳакимовнинг беорлиги, шилқимлиги, Андижон районидаги Энгельс номли совхоз территориясида плансиз, район ижроия комитетининг ер участкаси бериш ҳақидаги қарорисиз ўзбошимчалик билан уй қуриб олгани тўғрисида тўхталиб ўтирмаймиз. Булар бошқа бир фельетонга асос бўлиши мумкин.

Доктор Мадамин Ҳакимовнинг бу ишлари баъзи онда-сонда учрайдиган риёкор шифокорлар қилмишининг энг қабиҳ кўринишларидан биридир. У шахсий бойлик орттириш йўлида врачлик унвонидан фойдаланди, ахлоқий покликни, одамийликни, виждонни унутди. Совет врачининг қасамёдига хиёнат қилди.

Биз бу ерда битта нопок врачнинг ярамас ишлари ҳақида ҳикоя қилдик. Бу барча шифокорлар учун ҳам сабоқ бўлиши керак. Айниқса, сохта справкалар ёзиб беришга қўллари ботир, таъмагир, беморнинг совғасига қараб даволайдиган врачлар ўзларига тегишли хулоса чиқариб олишлари лозим.

А. ҚУРОНБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ромитан районидаги «Октябрь 50 йиллиги» совхози посёлкаси йилдан йилга ободонлашиб бормоқда. Суратда: посёлкадаги янги уйлар.
Ш. Алимов фотоси. (ЎзТАГ).

ФАН ВА ТЕХНИКА ЯНГИЛИКЛАРИ

НУР ЁРДАМИДА

Тошкент кўзгу-мебель фабрикасида юзлаб кўзгулар энди очиқ ҳавода қуритилмайдиган бўлди. Янги иҳота қоплама линияси ишга туширилиши билан табиий ҳолда қуритишга эҳтиёж қолмади. Кўзгу махсус конвейерда нур ваннасини олади — кўзгунинг тескарисидаги юпқа лак қатлами инфрақизил нур ёрдами билан қотирилади. Бутун иш табиий қуритишдаги сингари уч-тўрт соатда эмас, балки бир неча минутда битади.

— Корхона ишчиларининг кучи билан тайёрланган ва монтаж қилинган янги ускуна меҳнат унумдорлигини ғоятда оширишга имкон берди,— деди фабриканинг бош инженери Ф. Леоненко, — шартли равишда тўрт кишининг қўли бўшади. Энди иҳота қоплама участкасида биргина смена ишлаб турибди. Шундай бўлсада маҳсулот чиқариш ғоят кўпайди. Эндиликда ҳар ойда истеъмолчиларга аввалги 15 минг квадрат метр ўрнига 20 минг квадрат метр чамаси кўзгу юборилмоқда.

Техник контроль бўлими ўтказаётган синовлар маҳсулотнинг сифатли бўлишига кафолот бермоқда. Лак қопламани емирадиган илиқ намакобда кўзгу 15 кун туради. Нормага нисбатан икки баравар келадиган бу муддатда иҳота қоплама аввалгича пишиқ ҳолда қолмоқда.

Редактор ўринбосари
Б. ЮСУПОВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

ТОМОШАБИНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА
5 СЕНТЯБРЬ СОАТ 19.30 ДА
Социалистик Меҳнат Қаҳрамони К. ЯШИНнинг

«ИНҚИЛОБ ТОНГИ»

(2 пардали тарихий — революцион драма)
СПЕКТАКЛИ БИЛАН

63-МАВСУМ ОЧИЛАДИ

Билетлар сотилмоқда.
Телефон 44-24-47.
КОЛЛЕКТИВ БЎЛИБ КЎРИШ УЧУН ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНМОҚДА.

РЕСПУБЛИКА КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ КОНТОРАСИ
КИНОТЕАТР ЭКРАНЛАРИГА
«АРТИСТ»НИНГ ХАЙРЛАШУВ ГАСТРОЛИ»
НОМЛИ ЯНГИ БАДИИЙ ФИЛЬМНИ ЧИҚАРАДИ

Сценарий автори — Сергей АЛЕКСАНДРОВ.
Постановкачи-режиссёр — Александр ФАЙНЦИММЕР.
РОЛЛАРДА: Елена ЗЕЛЕНОВА, Николай ШУШАРИН, Сергей ПИЖЕЛЬ, Вадим СПИРИДОНОВ, Юрий ПОТЕМКИН.

Милиция ходимларининг хатарли ва олижаноб ишига бағишланган детектив ўта хавфли жиноятчи қандай қилиб қўлга олинганлигини ҳикоя қилади.
«МОСФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСИ МАҲСУЛОТИ.

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги
ТОШКЕНТ ДАВЛАТ МАДАНИЯТ ИНСТИТУТИ
КОНКУРС ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

кафедра профессори: оркестр дирижёрлиги;
кафедра доцентлари: оркестр дирижёрлиги (2 ўрин), режиссёрлик ва артист маҳорати (2), техник воситалар ва информацион ишлар (2), ўзбек адабиёти (3), инструментовка ва партитура ўқиш, маданий-оқартув ишлари, чет тиллари, ўзбек тили;
кафедра катта ўқитувчилари: КПСС тарихи ва сиёсий иқтисод (2 — КПСС тарихи, бир ўрин, сиёсий иқтисод бир ўрин — ўзбек тилида), СССР тарихи (2 — бир ўрин рус тилида, бир ўрин ўзбек тилида дарс учун), оркестр дирижёрлиги (2), режиссёрлик ва артист маҳорати (3 — икки ўрин Наманган факультети бўйича), кутубхонашунослик, физкультура, халқ чолғу асбоблари, техник воситалар ва информацион ишлар, рус тили (2), хор дирижёрлиги, хореография, инструментовка ва партитура ўқиш, маданий-оқартув ишлари (3), чет тиллари, нутқ маданияти, музика назарияси ва тарихи;
кафедра ўқитувчилари: режиссёрлик ва артист маҳорати, физкультура, халқ чолғу асбоблари (2), рус тили, инструментовка ва партитура ўқиш, маданий-оқартув ишлари (2), музика назарияси ва тарихи.
КОНКУРС МУДДАТИ — 27 СЕНТЯБРГАЧА.
Мурожаат учун адрес: 700164, Височовольтний массиви, 127 «а»-уй. Телефонлар: 62-03-24, 62-28-13.

Ўзбекистон ССР Маориф министрлигининг
НИЗОМИЙ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ПЕДАГОГИКА ИНСТИТУТИ
кечки тайёрлов бўлимига
ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда
1980—81 ўқув йилига
ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Тайёрлов бўлими математика, умумий техника таълими ва меҳнат факультетларига кириш учун тингловчилар тайёрлайди.
Машғулотлар — ўзбек тилида.

Тайёрлов бўлимига ўрта мактабни тамомлаган илғор ишчилар, колхозчилар ва СССР Қуролли Кучлари сафидан запасга бўшатилганлар саноат корхоналари, қурилишлар, транспорт ва алоқа ташкилотлари, геология қидирув ташкилотлари, совхозлар, колхозлар ва ҳарбий қисмларнинг йўлланмаси билан қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар ўрта мактабни тамомлаганликларидан сўнг йўлланма берадиган корхонада камида бир йил узлуксиз иш стажига эга бўлишлари керак. 1980 йилда ўрта мактабни тамомлаганлар ва бир йиллик иш стажига эга бўлмаганлар тайёрлов бўлимига қабул қилинмайдилар.

Тайёрлов бўлимига кирувчилар билан суҳбат ўтказилгандан сўнг ўқишга қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимини тамомлаган ва битириш имтиҳонини муваффақиятли топширганлар кундузги бўлимнинг биринчи курсига конкурссиз қабул қилинадилар.

Тайёрлов бўлимига юборилганлар қуйидагиларни тақдим этишлари керак: институт ректори номига ариза, жорий этилган намуна бўйича иш жойидан йўлланма, ўрта маълумоти тўғрисида ҳужжат (асли), иш жойидан характеристика, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, корхона раҳбарлари томонидан тасдиқланган бўлиши керак, медицина справкаси (286-форма), 6 та фотосурат (3х4 см. ҳажмда).

Ҳужжатлар 10 сентябргача қабул қилинади.
Суҳбат — 11 сентябрдан бошланади.
Машғулотлар — 1 октябрдан бошланади.

Адрес: Тошкент шаҳри, Педагогика кўчаси, 103-уй, 515-хона (2, 6, 3, 14, 9, 11-троллейбуслар, 54-автобуснинг «Низомий номли педагогика институти» бекати). Телефон 53-39-27 (коммутатор), қўшимча 6-02.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ

9.00 — Время. 9.50 — Гимнастика. 10.15 — Олимпиадачилар орамизда. 11.00 — Концерт. 11.10 — Болалар учун фильм. 12.20 — Концерт. 12.55 — Қозоғистон ССР ва Қозоғистон Коммунистик партиясининг 60 йиллик юбилейига. 14.30 — Ҳужжатли фильмлар. 15.20 — Янгиликлар. 15.40 — Ф. Шопен 24 та прелюдиялар. 16.20 — Ҳайвонларни ўргатувчилар. Бадиий фильм 6-7-сериялар. 17.15 — Ҳужжатли фильм. 17.40 — Москва ва москваликлар. 18.10 — Ўсмирлар ижоди. 18.40 — Олий ўқув юртлари ва техникумларда ўқув йилининг бошланишига. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Халқ оҳанглари. 19.45 — Коммунист. Бадиий фильм. 21.30 — Время. 22.30 — Концерт. 24.00 — Дунё воқеалари.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАЛАРИ

I.

11.30 — Мультфильм. 11.40 — Светофор. 12.15—Фильм-концерт. 12.55 — Москва. Қозоғистон ССР ва Қозоғистон Коммунистик партиясининг 60 йиллигига бағишланган информацион программа. 18.20 — Ёшлик. 18.50 — Инсон болаликдан бошланади. 19.15 — Янги ўқув йили арафасида. 19.30— Ахборот. 19.45 — Ҳужжатли фильмлар. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 — Время. 22.30 — Болалар ерн. Бадиий фильм.

II.

20.05 — Янгиликлар. 20.25— Болалар учун фильм. 20.45 — Пойтахт область далаларида. 21.15 — Балетлардан саҳналар. 22.05 — Ёшлик тонгида. Бадиий фильм.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 Х. Қодирова, М. Каримов ва Т. Алиматов ижро этади. 9.30 — Қадрдон ўлка қўшиқлари. 12.10 — Ўзбекистан индустриальний. 13.00 — Ем-хашак тайёрлашнинг боришини текширамиз. 13.30 — СССР халқ артисти В. Гринченко куйлайди. 14.00 — Сабзавоткорлар съезд олди вахтасида. 18.30 — Илғорларга тенглашинг. 18.45 — Юность Узбекистана. 19.45 — Музикали танаффус. 20.25 — Сирдарё ГРЭСи қурувчилари учун концерт. 20.50 — Ўқув қуроллари — ҳар бир ўқувчига. 21.00 — Қишлоқ хўжалик ходимларининг талабларига биноан концерт. 22.30 — Сайри боғ. Радиоинсценировка.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР

Редакция адреси. 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси 41.

ТЕЛЕФОНЛАР. редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-06-83, 32-55-04, 33-44-55, 32-55-05, масъул секретарь — 33-79-14, 32-53-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69, 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат — 33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20; 32-54-16, фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 33-44-51, 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27, хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-16, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42; ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ҚҚАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20, Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-05-27, Сурхондарё — 3-92-36, Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84, Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.

Р. 00605. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. Индекс 64583. Б. — 199. 3